2008

ՀՀ կենտրոնական բանկի
բանբեր

4-րդ
եռամսյակ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ֆինանսական համակարգը 3

Վճարահաշվարկային համակարգի զարգացումներ 14

Մակրոտնտեսական ցուցանիշները 2008 թ. հունվար – դեկտեմբերին 22

ՀՀ ֆինանսական համակարգը
2008 թվականի չորրորդ եռամսյակում

ՀՀ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ԲԱՆԿԵՐԸ

31.12.2008 թվականի դրությամբ ՀՀ տարածքում գործել են 22 առևտրային բանկեր՝ 380 մասնաճյուղերով:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՊԻՏԱԼԸ

2008 թվականի չորրորդ եռամսյակում առևտրային բանկերի ընդհանուր կապիտալն ավելացել է 9.7%-ով (20.7 մլրդ դրամով) և 31.12.2008 թ. դրությամբ կազմել 235.7 մլրդ դրամ:

Ընդհանուր կապիտալի աճը հիմնականում պայմանավորվել է առևտրային բանկերի կողմից 8.2 մլրդ դրամ զուտ շահույթի ապահովմամբ և ութ բանկի կողմից կանոնադրական հիմնադրամի ընդհանուր 10.2 մլրդ դրամ համալրմամբ:

Եռամսյակի ընթացքում ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշն աճել է 0.2 տոկոսային կետով և կազմել 27.5%:

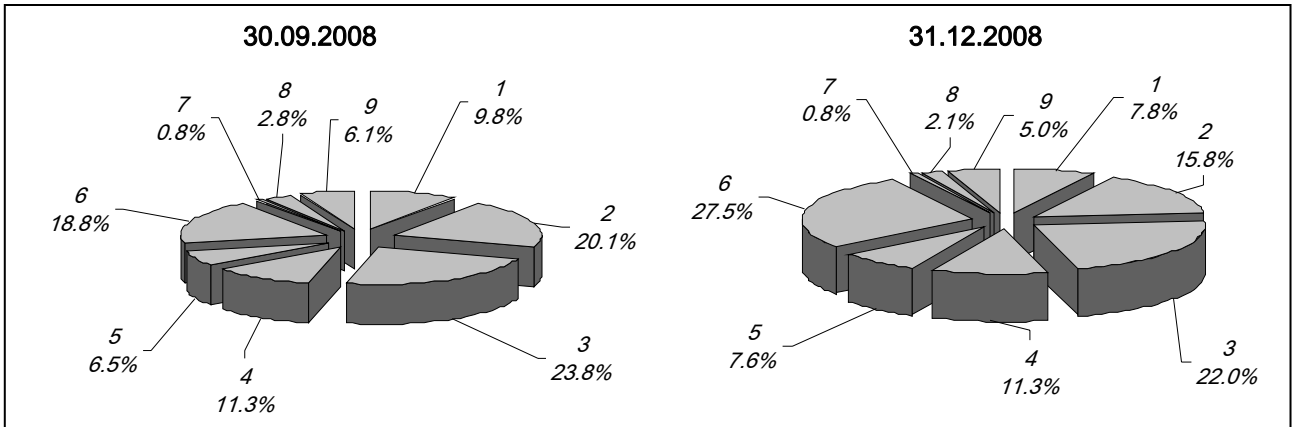
Դիտարկվող ժամանակահատվածում ընդհանուր կապիտալի և ընդհանուր ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը ավելացել է 0.5 տոկոսային կետով՝ եռամսյակի վերջին կազմելով 23.0%:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հաշվետու եռամսյակի ընթացքում ընդհանուր պարտավորություններն ավելացել են 6.7%-ով (49.3 մլրդ դրամով) և տարեվերջին կազմել 788.5 մլրդ դրամ: Ընդհանուր պարտավորությունների աճ է արձանագրվել 16 բանկում և նվազում՝ 6 բանկում:

Բանկերի պարտավորությունների կազմում հիմնականում աճել են բանկերի նկատմամբ (ներառյալ ԿԲ) պարտավորությունները՝ 59.1%-ով (78.6 մլրդ դրամով) և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունները՝ 25.2%-ով (12.1 մլրդ դրամով):

Առևտրային բանկերի ներգրաված միջոցների կառուցվածքը

1. Ֆիզիկական անձանց ցպահանջ ավանդներ, 2. Իրավաբանական անձանց ցպահանջ ավանդներ, 3. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներ, 4. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդներ, 5. Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ, 6. Բանկերի թղթակցային հաշիվներ և այլ պարտավորություններ (ներառյալ ԿԲ), 7. Վճարվելիք տոկոսներ, 8. Պարտավորություններ Կառավարության նկատմամբ, 9. Այլ պարտավորություններ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համընդհանուր ավանդները (ցպահանջ և ժամկետային միջոցների) նվազել են 6.4%-ով (30.8 մլրդ դրամով) և կազմել 449.5 մլրդ դրամ:

Ավանդների նվազումը տեղի է ունեցել ի հաշիվ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ցպահանջ պարտավորությունների ընդհանուր 15.5%-ով (34.3 մլրդ դրամով) նվազման: Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները ընդհանուր աճել են 9.6%-ով (15.4 մլրդ դրամով):

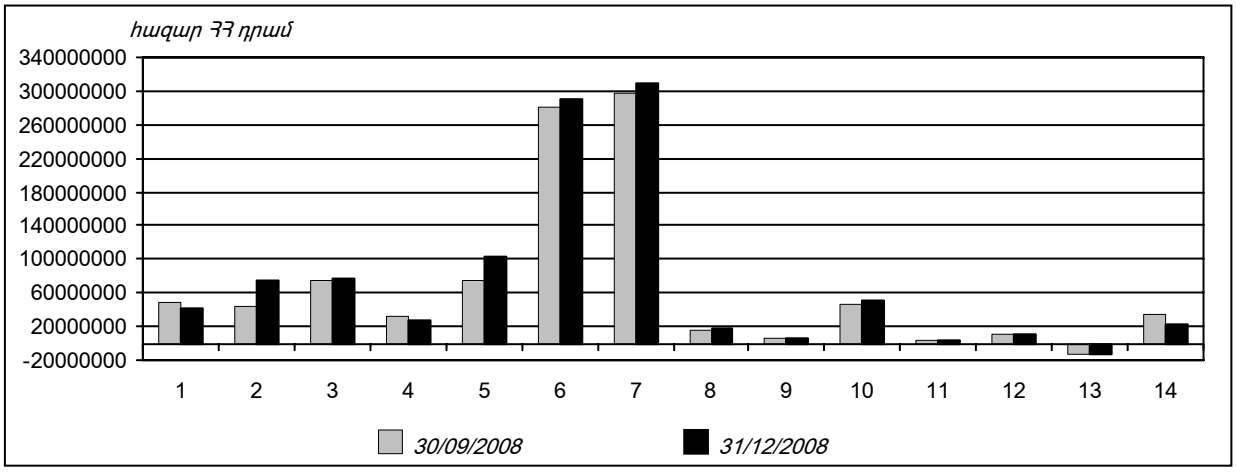
Եռամսյակի ընթացքում բանկերի լորո թղթակցային հաշիվների և բանկերի նկատմամբ (ներառյալ ԿԲ) այլ պարտավորությունների տեսակարար կշիռը ավելացել է 8.7 տոկոսային կետով, իսկ ավանդների տեսակարար կշիռը նվազել է 8.0 տոկոսային կետով:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱԿՏԻՎՆԵՐԸ

Չորրորդ եռամսյակի ընթացքում առևտրային բանկերի ընդհանուր ակտիվներն աճել են 7.3%-ով (70.1 մլրդ դրամով) և կազմել 1 տրլն 24.2 մլրդ դրամ: Դիտարկվող ժամանակաշրջանում 19 բանկում արձանագրվել է ակտիվների աճ, իսկ 3 բանկում՝ նվազում:

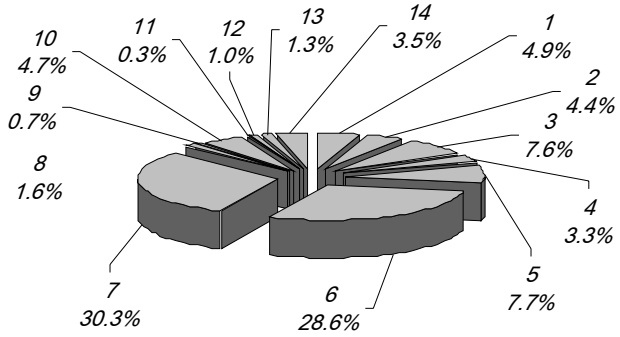
ՀՀ դրամով ակտիվներն աճել են 3.7%-ով (21.9 մլրդ դրամով), իսկ արտարժույթով ակտիվները՝ 13.1%-ով (48.2 մլրդ դրամով):

Առևտրային բանկերի ակտիվների ծավալները

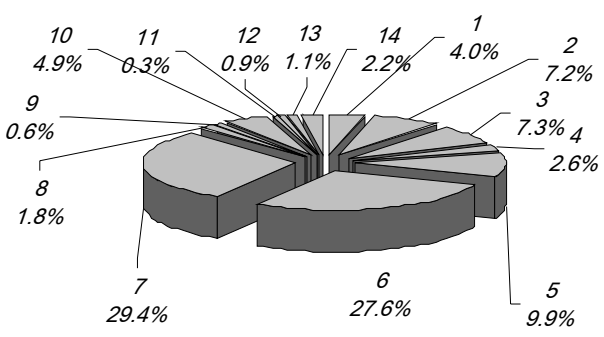

Առևտրային բանկերի ակտիվների կառուցվածքը

30.09.2008

31.12.2008

1. Կանխիկ դրամական միջոցներ
2. Թղթակցային հաշիվներ բանկերում
3. Պետական արժեթղթեր (ներառյալ ռեպո համաձ-գրեր)
4. Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ
5. Թղթ. հաշ. ԿԲ-ում և այլ պահանջներ ԿԲ նկատմամբ
6. Վարկեր իրավաբանական անձանց
7. Վարկեր ֆիզիկական անձանց
8. Վարկեր բանկերի հետ կապված անձանց և աշխատակիցներին
9. Հաշվարկված ստացվելիք տոկոսներ
10. Հիմնական միջոցներ
11. Այլ արժեթղթեր
12. Լիզինգ, ֆակտորինգ (առանց միջբանկայինի)
13. Պահուստաֆոնդ
14. Այլ ակտիվներ

Ակտիվային հոդվածներով խոշոր աճեր են ապահովել առևտրային բանկերում թղթակցային նոստրո հաշիվները՝ 75.9%-ով (32.8 մլրդ դրամով), ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվներն ու ԿԲ-ի նկատմամբ այլ պահանջները՝ ընդհանուր 37.5%-ով (28.4 մլրդ դրամով) և տնտեսության վարկերը՝ 4.0%-ով (23.8 մլրդ դրամով):

Դիտարկվող ժամանակաշրջանում ֆիզիկական անձանց վարկերն ավելացել են 3.7%-ով (11.1 մլրդ դրամով), իրավաբանական անձանց վարկերը՝ 3.3%-ով (9.3 մլրդ դրամով), իսկ բանկի հետ կապված անձանց և աշխատակիցներին տրամադրված վարկերը՝ 21.9%-ով (3.4 մլրդ դրամով):

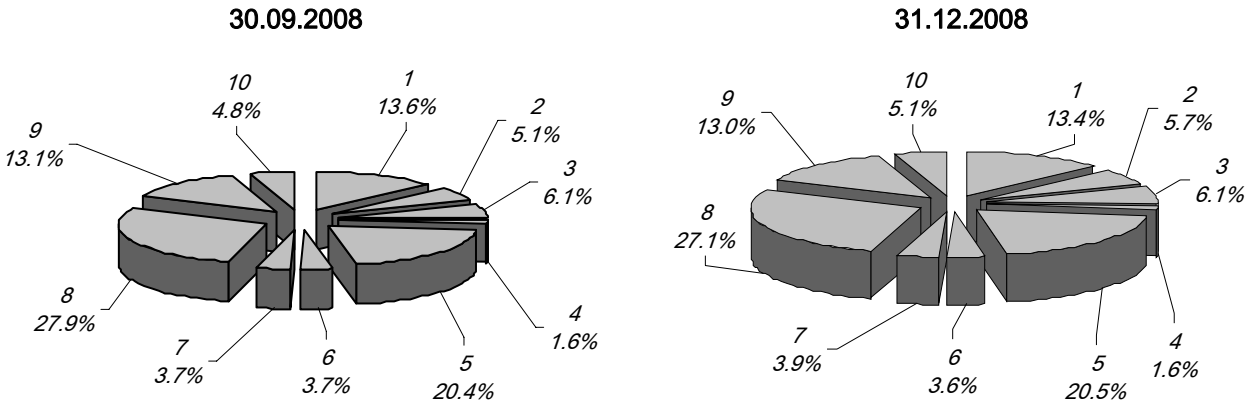
Եռամսյակի վերջին բանկային համակարգի կողմից տնտեսությանը տրամադրված վարկերի ծավալը կազմել է 616.8 մլրդ դրամ, որի 50.0%-ը բաժին է ընկել ֆիզիկական անձանց, 47.0%-ը՝ իրավաբանական անձանց, 3.0%-ը՝ բանկի հետ կապված անձանց և աշխատակիցներին:

Եռամսյակի ընթացքում առևտրային բանկերի ընդհանուր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը (ներառյալ միջբանկային ավանդներն ու վարկերը, ռեպո համաձայնագրերը, լիզինգը, ֆակտորինգը) աճել են 3.6%-ով (22.7 մլրդ դրամով) և կազմել 650.7 մլրդ դրամ: Դրամով վարկերը և դեբիտորական պարտքերը աճել են 2.9%-ով և կազմել 399.1 մլրդ դրամ, իսկ արտարժույթով վարկային ներդրումները՝ 4.8%-ով և կազմել 251.6 մլրդ դրամ: Ընդհանուր վարկային ներդրումներում և դեբիտորական պարտքերում դրամով ներդրումների տեսակարար կշիռը նվազել է 0.5 տոկոսային կետով և կազմել 61.3%:

Ոչ ռեզիդենտներին տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը նվազել են 24.7%-ով, իսկ ռեզիդենտներին տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը աճել են 4.1%-ով և կազմել են համապատասխանաբար 7.9 մլրդ դրամ և 642.8 մլրդ դրամ:

Զգալի ավելացել են առևտրի, գյուղատնտեսության ճյուղերի վարկերը և հիփոթեքային վարկերը՝ համապատասխանաբար 6.1 մլրդ դրամով, 5.0 մլրդ դրամով և 2.6 մլրդ դրամով: Ըստ տնտեսության ճյուղերի՝ ռեզիդենտների վարկային ներդրումների կառուցվածքում էական փոփոխություններ չեն արձանագրվել:

Առևտրային բանկերի կողմից ռեզիդենտներին տրամադրված վարկային ներդրումները ըստ տնտեսության ճյուղերի

1. Արդյունաբերություն, 2.Գյուղատնտեսություն, 3. Շինարարություն, 4. Տրանսպորտ և կապ, 5. Առևտուր, 6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ, 7. Ֆինանսական հատված, 8. Սպառողական վարկեր, 9. Հիփոթեքային վարկեր, 10. Այլ ճյուղեր

Եռամսյակի ընթացքում առևտրային բանկերի ստանդարտ ակտիվների տեսակարար կշիռը նվազել է 0.2 տոկոսային կետով՝ կազմելով ընդհանուր վարկերի և դեբիտորական պարտքերի 96.1%-ը: Տարեվերջին բանկային համակարգի «հսկվող» դասի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը կազմել են ընդհանուրի 3.0%-ը, «ոչ ստանդարտ» դասի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ 0.5%-ը, «կասկածելի» դասի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ 0.4%-ը:

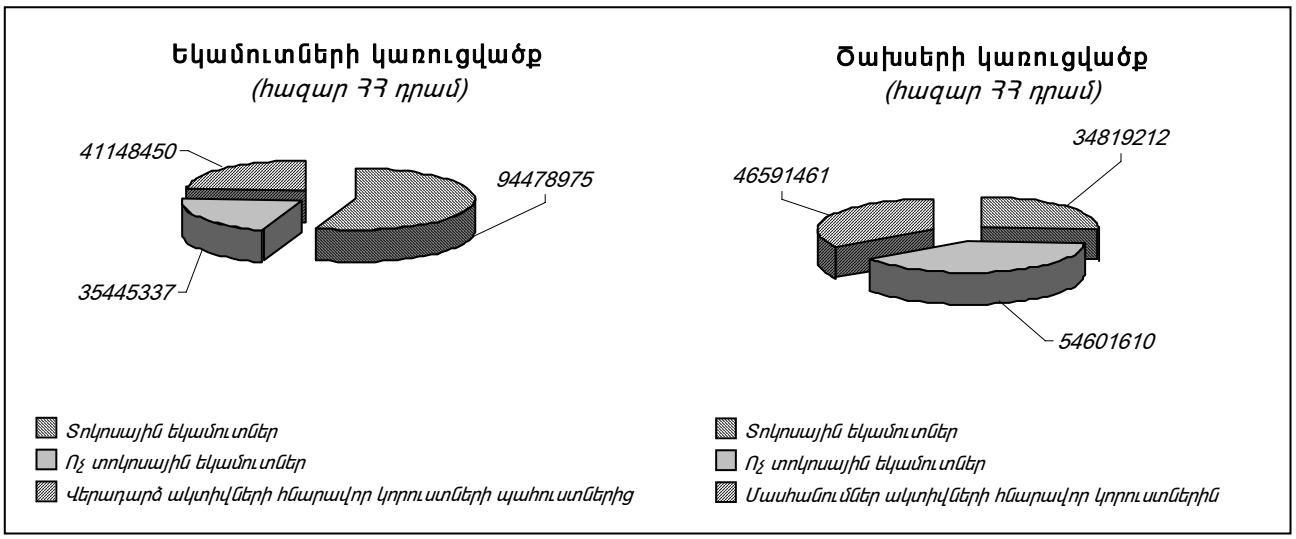
Առևտրային բանկերի ընդհանուր իրացվելիության նորմատիվային ցուցանիշը եռամսյակի ընթացքում նվազել է 1.7 տոկոսային կետով, իսկ ընթացիկ իրացվելիության ցուցանիշն ավելացել է 10.7 տոկոսային կետով և համապատասխանաբար կազմել են 23.8% և 103.1%:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐԸ

2008թ. ընթացքում առևտրային բանկերն ապահովել են ընդհանուր 27.1 մլրդ դրամ զուտ շահույթ, ինչը գերազանցել է նախորդ տարվա զուտ շահույթը 30.5%-ով: Տարվա ընթացքում 19 բանկ աշխատել է շահույթով և 3 բանկ՝ վնասով:

Առևտրային բանկերն ապահովել են ընդհանուր 171.1 մլրդ դրամի համախառն եկամուտ՝ իրականացնելով 136.0 մլրդ դրամի համախառն ծախսեր: Բանկային համակարգի շահույթը մինչև հարկումը կազմել է 35.0 մլրդ դրամ:

Առևտրային բանկերի եկամուտների և ծախսերի կառուցվածքը 2008թ. ընթացքում

2008թ. եկամուտների կազմում տոկոսային եկամուտների տեսակարար կշիռը կազմել է 55.2%, ոչ տոկոսային եկամուտների տեսակարար կշիռը՝ 20.7% և ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներից վերադարձի տեսակարար կշիռը՝ 24.1%: Տոկոսային եկամուտների 83.8%-ը բաժին է ընկել տնտեսության վարկերից ստացված եկամուտներին: Ոչ տոկոսային եկամուտների կազմում ստացված միջնորդավճարները կազմել են 44.9%-ը, իսկ արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտները՝ 41.4%-ը:

Համախառն ծախսերում մեծ տեսակարար կշիռը բաժին է ընկել ոչ տոկոսային ծախսերին, որը կազմել է 40.1%, իսկ տոկոսային ծախսերին և ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին կատարված մասհանումներին բաժին են ընկել համապատասխանաբար 25.6% և 34.3% տեսակարար կշիռներ: Ոչ տոկոսային ծախսերում զգալի տեսակարար կշիռը՝ 45.9%-ը, բաժին է ընկել բանկային համակարգի աշխատակիցների աշխատավարձին և դրան հավասարեցված այլ վճարներին, իսկ տոկոսային ծախսերում 50.5% տեսակարար կշիռը բաժին է ընկել ժամկետային ավանդների դիմաց վճարված տոկոսներին:

ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ[1]

Հաշվետու եռամսյակի ընթացքում վարկային կազմակերպության գործունեության լիցենզիա են ստացել «Յունիլիզինգ» ՓԲԸ-ն և «Անիվ» ՍՊԸ-ն: 31.12.2008 դրությամբ ՀՀ տարածքում գործել են 25 վարկային կազմակերպություններ, որոնց մասնաճյուղերի ընդհանուր քանակը քառասունութ է:

Վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվների մեծությունը 2008թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում աճել է 8.2%-ով (5.0 մլրդ դրամով) և կազմել 65.8 մլրդ դրամ: Ակտիվների աճ է արձանագրվել 19 վարկային կազմակերպությունում, իսկ նվազում՝ 5 վարկային կազմակերպությունում:

Վարկային կազմակերպությունների կողմից տնտեսությանը տրամադրված վարկերի ընդհանուր ծավալն աճել է 7.5%-ով (3.7 մլրդ դրամով): Արտարժութային վարկերն աճել են 4.1 մլրդ դրամով, դրամային վարկերը նվազել են 382 մլն դրամով: Ֆիզիկական անձանց վարկերն ավելացել են 8.7%-ով և

[1] *Տվյալները ներկայացված են 24 վարկային կազմակերպության համար, քանի որ «Անիվ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ-ն գրանցման լիցենզիան ստացել է 27.12.2008թ.:*

կազմել 34.2 մլրդ դրամ, իրավաբանական անձանց վարկերը՝ 5.2%-ով և կազմել 18.9 մլրդ դրամ: Լիզինգի ծավալն աճել է 10.5%-ով՝ կազմելով 4.9 մլրդ դրամ:

Վարկային կազմակերպությունների կողմից ռեզիդենտներին տրամադրված վարկերի և դեբիտորական պարտքերի ընդհանուր ծավալն աճել է 8.9%-ով և կազմել 62.5 մլրդ դրամ: Վարկային ներդրումներում զգալի ավելացել են հիփոթեքային վարկերի (19.3% աճ) և գյուղատնտեսության վարկերի (12.3% աճ) ծավալները: 31.12.2008թ. դրությամբ վարկային ներդրումներում ամենամեծ տեսակարար կշիռը բաժին է ընկել առևտրի ոլորտի վարկավորմանը՝ 15.9%: Սպառողական վարկերի տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային ներդրումներում կազմել է 13.3%, գյուղատնտեսական վարկերինը՝ 12.8%, հիփոթեքային վարկերինը՝ 11.0%, շինարարությանը տրամադրված վարկերինը՝ 10.8%, արդյունաբերության վարկերինը՝ 9.9%, իսկ մնացյալ 26.3% տեսակարար կշիռը բաժին է ընկել տնտեսության այլ ճյուղերի և ֆինանսական հատվածի վարկավորմանը:

Վարկային ներդրումների ռիսկայնության դասերի առումով՝ եռամսյակի ընթացքում ընդհանուր վարկերի և դեբիտորական պարտքերի կազմում ստանդարտ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի տեսակարար կշիռը 0.5 տոկոսային կետով նվազել է և կազմել 96.0%:

Հաշվետու եռամսյակի ընթացքում վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր կապիտալի մեծությունը աճել է 13.3%-ով (2.1 մլրդ դրամով) և կազմել 18.1 մլրդ դրամ: Կանոնադրական հիմնադրամ են համալրել չորս վարկային կազմակերպություն՝ ընդհանուր 1.5 մլրդ դրամի չափով:

2008թ. չորս եռամսյակների զուտ շահույթը կազմել է 2.8 մլրդ դրամ: Տարեսկզբից շահույթով է աշխատել 19, իսկ վնասով՝ 5 վարկային կազմակերպություն:

Վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր պարտավորությունների մեծությունը աճել է 6.4%-ով (2.9 մլրդ դրամով) և 31.12.2008թ. դրությամբ կազմել 47.8 մլրդ դրամ: Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց նկատմամբ ժամկետային պարտավորությունները նվազել են 9.0% տոկոսով (1.1 մլրդ դրամով)՝ կազմելով 10.9 մլրդ դրամ: Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունները աճել են 3.6 մլրդ դրամով՝ կազմելով 32.5 մլրդ դրամ:

ՀՀ առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների արտաքին պարտքը 2008 թվականի վերջին

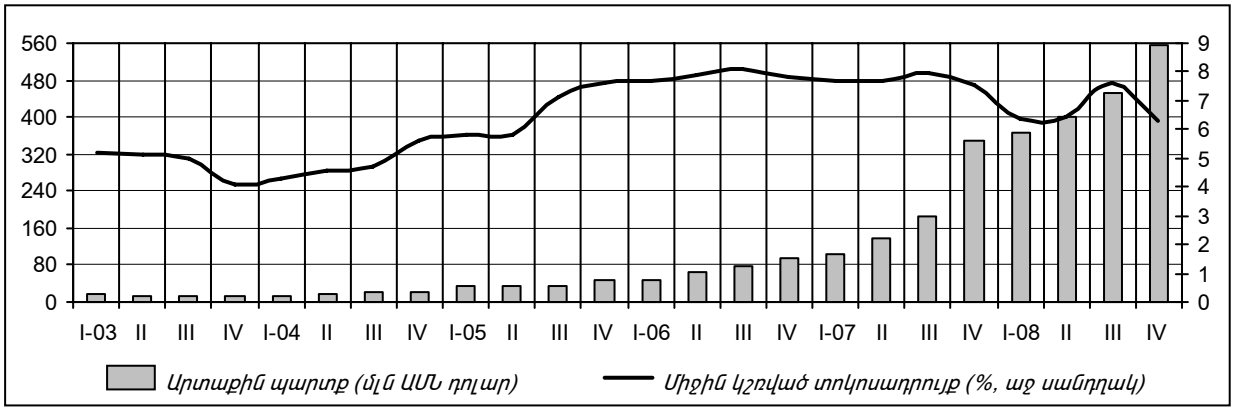
ՀՀ առևտրային բանկերի ու վարկային կազմակերպությունների վարկային պարտավորությունները արտաքին աշխարհի նկատմամբ 2008 թվականի վերջին կազմել են 555 մլն դոլար: 2008 թվականի ընթացքում առևտրային բանկերն ու վարկային կազմակերպությունները արտաքին աշխարհից ներգրավել են 573 մլն դոլար վարկային միջոցներ, նախկինում ձեռք բերված վարկերի դիմաց կատարել են 380 մլն դոլար արտաքին պարտքի սպասարկում:

2008 թվականի վերջին առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների հիմնական վարկատու երկրներն են եղել՝ Ռուսաստանը, որի տեսակարար կշիռը ամբողջի մեջ կազմել է 16.4 % (նախորդ տարի՝ 14.4 %), Ֆրանսիան՝ 9.4 % (նախորդ տարի՝ 3 %), Լատվիան՝ 9.1 % (նախորդ տարի՝ 10.8 %), Գերմանիան՝ 7.5 % (նախորդ տարի՝ 6.2 %): Վարկերի մոտ 25.2 %-ը տրվել է միջազգային կազմակերպությունների կողմից:

Արտաքին աշխարհից ներգրավված վարկերը բանկերը հիմնականում տեղաբաշխել են տնտեսության հետևյալ հատվածներում՝ 184 մլն դոլարը արդյունաբերության, 94 մլն դոլարը՝ գյուղատնտեսության և 85 մլն դոլարը՝ ֆինանսական:

2008 թվականի վերջին ներգրավված վարկերի միջին կշռված տոկոսադրույքը նախորդ տարվա վերջի համեմատ նվազել է և կազմել 6.3 %: Արտաքին վարկերի մոտ 57.9 %-ը լողացող (LIBOR, EURIBOR, ԿԲ ՊՊ) տոկոսադրույքով են: Վարկերի միջին ժամկետայնությունը մոտ 3.9 տարի է: Կարճաժամկետ վարկերի տեսակարար կշիռը նվազել է և կազմել ներգրավված վարկերի 12.4 %-ը (նախորդ տարվա վերջին՝ 13.7 %):

ՀՀ առևտրային բանկերի արտաքին մասնավոր պարտքը 2003-2008 թթ.

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

31.12.2008 թ. դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործել է 11 ապահովագրական ընկերություն:

Չորրորդ եռամսյակի ընթացքում ապահովագրական ընկերությունների ակտիվներն աճել են 1.3%-ով՝ 31.12.2008 թվականի դրությամբ կազմելով 11.7 մլրդ դրամ: Ապահովագրական ընկերությունների ընդհանուր կապիտալն աճել է 1.7%-ով՝ կազմելով 7.5 մլրդ դրամ, իսկ պարտավորությունները՝ 0.6%-ով՝ կազմելով 4.2 մլրդ դրամ:

Ապահովագրական ընկերությունների ակտիվների կազմում համեմատաբար բարձր տեսակարար կշիռը բաժին է ընկել ընթացիկ ավանդներին և այլ ներդրումներին (47.0% տեսակարար կշիռ), ուղղակի ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներին (13.1% տեսակարար կշիռ) և արժեթղթերում ներդրումներին (13.1% տեսակարար կշիռ):

Պարտավորությունների կազմում համեմատաբար բարձր տեսակարար կշիռը բաժին է ընկել չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստին (41.7% տեսակարար կշիռ) և համաապահովագրողներին, վերաապահովագրողներին փոխանցվելիք գումարներին (36.8% տեսակարար կշիռ):

Ապահովագրական ընկերությունների զուտ շահույթը 2008 թվականին կազմել է 720.0 մլն դրամ: Շահույթով են աշխատել 8, իսկ վնասով՝ 3 ընկերություն:

2008 թվականի ընթացքում հաշվեգրված ապահովագրավճարների մեծությունը կազմել է 7.8 մլրդ դրամ, իսկ վերաապահովագրողին փոխանցվող ապահովագրավճարները՝ 4.0 մլրդ դրամ կամ ապահովագրավճարների 51.1%-ը:

Ապահովագրական հատուցումների մեծությունը տարվա ընթացքում կազմել է 1.4 մլրդ դրամ, իսկ վերաապահովագրողներից ստացվող գումարներն ապահովագրական հատուցումների գծով՝ 554.0 մլն դրամ կամ ապահովագրական հատուցումների 40.3%-ը:

Ապահովագրական ընկերությունների գործող պայմանագրերի քանակը 31.12.2008 թ. դրությամբ կազմել է 48.8 հազար հատ: Գործող պայմանագրերի ապահովագրական գումարների մեծությունը 31.12.2008 թ. դրությամբ կազմել է 2.2 տրլն դրամ (նախորդ եռամսյակի վերջին՝ 2.12 տրլն դրամ):

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՇՈՒԿԱՅԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐ

2008 թ. վերջի դրությամբ ՀՀ արժեթղթերի շուկայում գործել են ներդրումային ծառայություններ մատուցող 22 բանկ և 10 ներդրումային ընկերություն, ընդ որում՝ բոլոր տասը ընկերությունները կարող են իրենց կամ հաճախորդի անունից և իրենց կամ հաճախորդի հաշվին արժեթղթերով գործարքներ իրականացնել: Ներդրումային ընկերություններից ինը կարող են նաև հաճախորդներից արժեթղթերով գործարքների կատարման հանձնարարականներ ընդունել և հաղորդել, վեցը՝ արժեթղթերով ներդրումների հետ կապված խորհրդատվություն տրամադրել, վեցը՝ իրականացնել արժեթղթերի տեղաբաշխման գործունեություն, հինգը՝ արժեթղթերի փաթեթի կառավարում և 4-ը՝ արժեթղթերի պահառության գործունեություն:

2008 թվականի չորրորդ եռամսյակի ընթացքում ՀՀ արժեթղթերի շուկայում ներդրումային գործունեության շրջանակներում իրականացվել է 78.0 մլրդ դրամի արժեթղթերի առք ու վաճառքի գործառնություն՝ նախորդ եռամսյակի համեմատ աճելով 80.3%-ով: Պետական պարտատոմսերով գործառնությունների ծավալը կազմել է ընդհանուր արժեթղթերով առք ու վաճառքի գործառնությունների 78.7%-ը կամ 61.4 մլրդ դրամ՝ նախորդ եռամսյակի համեմատ աճելով 55.0%-ով: Բաժնետոմսերով առք ու վաճառքի գործառնությունների ծավալը կազմել է 11.2 մլրդ դրամ՝ նախորդ եռամսյակի համեմատ աճելով 6.8 անգամ, իսկ կորպորատիվ արժեթղթերով առք ու վաճառքի գործառնությունների ծավալը կազմել է 5.4 մլրդ դրամ՝ նախորդ եռամսյակի համեմատ աճելով 166.9%-ով:

Պետական պարտատոմսերով գործառնությունների շրջանառության մեջ ամենամեծ մասնաբաժինը ունեցել են պետական միջին ժամկետայնության պարտատոմսերը՝ 39.6%: Կարճաժամկետ և երկարաժամկետ պարտատոմսերով առք ու վաճառքի գործառնությունների մասնաբաժինները պետական պարտատոմսերի ընդհանուր շրջանառության մեջ կազմել են համապատասխանաբար 38.1% և 22.3%-ը:

2008 թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում կարգավորված շուկայում, մասնավորապես Հայաստանի ֆոնդային բորսայում իրականացված գործառնությունները կազմել են ներդրումային գործունեության շրջանակներում իրականացված ընդհանուր գործառնությունների 5.0%-ը:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի շրջանառությունը նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել է ավելի քան երեք անգամ և կազմել 1.9 մլրդ դրամ, ընդ որում՝ 51.2%-ը կազմել են պետական պարտատոմսերով գործարքները, իսկ կորպորատիվ պարտատոմսերով գործարքները՝ 39.9%-ը:

Ներդրումային գործունեության շրջանակներում իրականացված ռեպո գործառնությունների ծավալը նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է 24.6%-ով և կազմել է 186.9 մլրդ դրամ, որից 77.5 մլրդ դրամը կազմել են երկարաձգված գործարքները:

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ հավատարմագրային կառավարման վերցված միջոցների ծավալը կազմել է 1.6 մլրդ դրամ:

31.12.2008թ. դրությամբ Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայում անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստր վարող թողարկողների թիվը կազմել է 1202 ընկերություն, իսկ ՀԿԴ-ում ռեեստր վարող թողարկողների արժեթղթերի սեփականատերերի թիվը՝ 128329 մարդ:

2008 թվականի չորրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ ֆոնդային բորսայում ցուցակված են եղել 16 հաշվետու թողարկողների արժեթղթեր: Հաշվետու թողարկող ընկերություններից 4-ը բանկ են, 1-ը՝ ներդրումային ընկերություն: Ընդ որում, հաշվետու թողարկողներից 9-ը թողարկել են բաժնետոմսեր, իսկ 8-ը՝ պարտատոմսեր:

Հաշվետու եռամսյակի ընթացքում կորպորատիվ պարտատոմսեր են տեղաբաշխել «Էլիտ Գրուպ» ՓԲԸ-ն, «ԻՄԷՔՍ ԳՐՈՒՊ» ՍՊԸ-ն, «Շեն-Կոնցեռն» ՓԲԸ-ն, «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն, «Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ-ն և «Արդշինհինվեստբանկ» ՓԲԸ-ն՝ ընդհանուր 5.3 մլրդ դրամ ծավալով:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԴԱՇՏԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Օրենսդրական փոփոխություններ

1. 2008 թվականի 4-րդ եռամսյակում ՀՀ Ազգային ժողովը ընդունել է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից մշակված «Վարկային տեղեկատվության շրջանառության և վարկային բյուրոների գործունեության մասին» ՀՀ օրենքը և դրա ընդունմամբ պայմանավորված՝ այլ օրենքներում փոփոխություններ կատարելու մասին օրենքները:

Օրենքով Հայաստանի Հանրապետությունում ներդրվում է նոր ինստիտուտ, որը նպատակ ունի՝

ա. Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկայում բարձրացնել ֆինանսական միջնորդային և վարկային գործունեության ծավալները.

բ. լրացուցիչ մեխանիզմներ ստեղծել ֆինանսական շուկայում սպառողների շահերի պաշտպանության համար.

գ. ստեղծել ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից վարկավորման ռիսկերի գնահատման մեխանիզմներ և պաշտպանել վարկատուների շահերը.

դ. ներդնել և զարգացնել սկորինգային համակարգը Հայաստանի Հանրապետությունում.

ե. հնարավորություն ընձեռել սպառողներին վարկային պատմության ստեղծման միջոցով հասնելու մեծ ծավալների վարկերի ստացմանը.

Օրենքը մշակվել է միջազգային լավագույն փորձի հիման վրա և փորձաքննության է ենթարկվել USAID-ի օտարերկրյա փորձագետների կողմից:

Սպառողների շահերի պաշտպանության տեսանկյունից՝ օրենքը սահմանում է.

ա. վարկային բյուրոյի կողմից մատուցվող ծառայությունների մատչելիությունը սպառողներին, մասնավորապես՝ վարկային բյուրոյի կողմից վարկային զեկույցի անվճար տրամադրում անձին՝ տարին մեկ անգամ, ինչպես նաև նրա համար անբարենպաստ հետևանքներ առաջացնող վարկային զեկույցների անվճար տրամադրում (օրինակ՝ բանկը մերժել է վարկ տրամադրել, քանի որ անձն ունի վատ վարկային պատմություն).

բ. վարկային տեղեկատվության ճշգրտման, վիճարկման, փոփոխման ընթացակարգերի մանրամասն կարգավորում. անձը իրավունք է ստանում ձեռք բերելու իր վերաբերյալ հավաքված ամբողջ տեղեկատվությունը, սխալներ հայտնաբերելու դեպքում ուղղելու սխալ տեղեկատվությունը.

գ. վարկային բյուրոյի թափանցիկ գործունեությունը (վարկային բյուրոյի ինտերնետային էջի պարտադիր առկայություն, որտեղ պետք է հրապարակվի ու թարմացվի մատուցվող ծառայությունների, վեճերի լուծման ընթացակարգի, վարկային զեկույցների ստացման վերաբերյալ տեղեկատվությունը).

դ. վարկային բյուրոյի լիցենզավորումն ու վերահսկողությունը. վարկային բյուրոյի գործունեությանը ներկայացվում են կոնկրետ պահանջներ և սպառողների շահերի պաշտպանության նպատակով իրականացվում է այդ գործունեության վերահսկողություն:

2. ՀՀ Ազգային ժողովն ընդունել է նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից մշակված ««Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքը: Օրենքը սահմանում է, որ բանկերը, վարկային կազմակերպությունները, վճարահաշվարկային կազմակերպությունները, արժեթղթերի շուկայում հաշվետու թողարկողները, ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձինք, կարգավորվող շուկայի օպերատորը, կենտրոնական դեպոզիտարիան, ապահովագրական ընկերությունները, վերաապահովագրական ընկերությունները, ապահովագրական բրոքերները պարտավոր են ֆինանսական հաշվետվությունները կազմել և ներկայացնել հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտներին համապատասխան՝ առանց Հայաստանի Հանրապետության կողմից դրանց անմիջական թարգմանության, իսկ այլ կազմակերպությունները պարտավոր են հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտները կիրառել ՀՀ կառավարության կողմից սահմանված կարգով՝ հրապարակումից հետո վեցամսյա ժամկետի ավարտին հաջորդող տարվա հունվարի մեկից:

3. ՀՀ Ազգային ժողովը ընդունել է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից մշակված «Համահայկական բանկի մասին» ՀՀ օրենքը և դրա ընդունմամբ պայմանավորված՝ այլ օրենքներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ օրենքները:

Օրենքների ընդունման նպատակը Համահայկական բանկի, ինչպես նաև այդ բանկի գործունեության համար իրավական հիմքերի ստեղծումն է:

Օրենքով սահմանվել է բանկի գործունեության նպատակը, գործունեության հիմնական սկզբունքները, կառավարման մարմինների ձևավորման և գործունեության կարգը և այլն: Համահայկական բանկի նպատակն է նպաստել ուժեղ, մրցունակ և գիտելիքի վրա հիմնված հայության ներուժի ձևավորմանը և դա ուղղել ամբողջ հայության մրցունակության ավելացմանը համաշխարհային շուկայում:

Նշված կազմակերպությունը հանդիսանում է բանկ՝ ստանալով բանկային գործունեության լիցենզիա և իրականացնում է բանկերին բնորոշ գործառնություններ՝ բացի ռեզիդենտներից հրապարակային առաջարկի միջոցով միջոցներ ներգրավելուց:

Համահայկական բանկի գործունեությունը կարգավորվում է բանկերի գործունեությունը կարգավորող Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով և դրանց հիման վրա ընդունված այլ իրավական ակտերով, եթե Օրենքով այլ բան նախատեսված չէ, կարգավորվում և վերահսկվում է Կենտրոնական բանկի կողմից:

Համահայկական բանկը գործում է որոշակի սկզբունքների հիման վրա, մասնավորապես՝ բանկերի հետ չմրցելու, գործունեության ծրագիր կազմելիս ՀՀ կառավարության կողմից լիազորված մարմնի ռազմավարությամբ և այլն:

4. ՀՀ կենտրոնական բանկը ՀՀ կառավարություն է ներկայացրել ««Վճարահաշվարկային համակարգերի և վճարահաշվարկային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը:

Նշված նախագծի ներկայացումը պայմանավորված էր գործող օրենսդրությամբ սահմանված որոշ պայմանների խստացմամբ և որոշ դրույթների հստակեցմամբ, մասնավորապես՝ խմբավորվել, ավելացվել և հստակեցվել են վճարահաշվարկային համակարգ ստեղծելու, դրան անդամակցելու և վճարահաշվարկային կազմակերպության լիցենզավորման մերժման հիմքերը, հստակեցվել է «վճարահաշվարկային ծառայություն» սահմանումը՝ առավելագույնս համապատասխանեցվելով ԵՄ օրենսդրության պահանջներին, սահմանվել է վճարահաշվարկային կազմակերպության ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի նորմատիվ՝ 100 միլիոն դրամի չափով, վճարահաշվարկային կազմակերպության կողմից քաղաքացիների հանդեպ պարտավորությունները չկատարելու դեպքում վերջինիս բանկային հաշիվներով գործառնությունների կասեցման ընթացակարգ, վճարահաշվարկային կազմակերպության իրավունքը՝ իր գործառնական գործառույթների կատարումը պատվիրակել այլ անձի, հստակեցվել են օրենքով սահմանված ժամկետները, պատասխանատվության միջոցները: Կատարվել են նաև տեխնիկական, խմբագրական և բովանդակային լրացումներ և փոփոխություններ:

Նշված նախագծի ընդունումը կխստացնի վճարահաշվարկային համակարգերի և կազմակերպությունների ստեղծման և գործունեության հետ կապված ընթացակարգերը և կնպաստի վերջիններիս գործունեության առավել արդյունավետ կարգավորմանը:

Ենթաօրենսդրական փոփոխություններ

2008 թվականի չորրորդ եռամսյակի ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից փոփոխություններ են կատարվել բանկային և վարկային կազմակերպությունների գործունեությանն առնչվող հետևյալ իրավական ակտերում.

1. «Բանկերի գործունեության կարգավորումը, բանկային գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվները» կանոնակարգ 2-ում, մասնավորապես.

- Բանկերի կողմից իրացվելիության կառավարման արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարտադիր պահուստավորման ժամանակահատվածը սահմանվել է 28 կամ 35 օրյա՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված պարտադիր պահուստավորման օրացույցին համապատասխան: Տվյալ մոտեցումը կնվազեցնի թղթակցային հաշիվների և տոկոսադրույքների տատանողականությունը, քանի որ այն համահունչ կլինի պետական բյուջեի և տնտեսավարող սուբյեկտների սեզոնայնությանը: Արդյունքում՝ կբարելավվի իրացվելիության կառավարման մակարդակը, և թղթակցային հաշիվներում կնվազի ավելցուկային միջոցների ծավալը:
- Որպես ընդհանուր կապիտալի համալրման նոր գործիք՝ ներգրավված երկարաժամկետ ստորադաս փոխառությունները ներառվել են լրացուցիչ կապիտալի կազմում: Միևնույն ժամանակ, հստակեցվել է ստորադաս փոխառությունների սահմանումը:

2. «Բանկերի հաշվետվությունները, դրանց ներկայացումը և հրապարակումը» կանոնակարգ 3-ում, ըստ որի՝ հաճախորդների և սպառողների շահերի պաշտպանության օրենսդրության պահանջների համաձայն՝ բանկերը պարտավոր են հաշվարկել և հրապարակել իրենց կողմից իրական հատվածից ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների արդյունավետ տոկոսադրույքները.

- ցպահանջ միջոցները ՀՀ կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվություններում ընդգրկվում են ակտիվների և պարտավորությունների՝ հաշվետվության օրվա դրությամբ մնացորդային գումարներով, իսկ նրանց տոկոսադրույքի հաշվարկման համար կիրառվում է համաձայնեցված տարեկան տոկոսադրույքի (ՀՏՏ) հաշվարկման (annualized agreed rate, AAR) բանաձևը:
- ժամկետային միջոցների տոկոսադրույքի հաշվարկման համար կիրառվում է մանրամասն սահմանված էֆեկտիվ տոկոսադրույքի (ՄՍԷՏ) հաշվարկման (narrowly defined effective rate, NDER) բանաձևը:
- Չև թիվ 17-ում նախատեսվել է նաև արտացոլել տեղաբաշխված գումարների տարեկան փաստացի տոկոսադրույքները: Նշված տոկոսադրույքը հաշվարկվում է նույն բանաձևով և մեթոդաբանությամբ, ինչ ՄՍԷՏ-ը, սակայն ներառում է ինչպես բոլոր տոկոսներն, այնպես էլ այլ վճարումները, որոնք վարկառուն պարտավոր է վճարել տվյալ միջոցը ստանալու համար: Համանման փոփոխություններ են կատարվել նաև «Վարկային կազմակերպությունների հաշվետվությունները, դրանց ներկայացումը և հրապարակումը» կանոնակարգ 15-ում:

2008թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում արժեթղթերի շուկայի կարգավորման դաշտում իրականացվել են հետևյալ միջոցառումները.

1. Ուժի մեջ են մտել ՀՀ ԿԲ խորհրդի՝ 2008 թվականի հունվարի 15-ի թիվ 16-Ն որոշմամբ հաստատված «Ներդրումային ընկերությունների գրանցումն ու լիցենզավորումը, ներդրումային ընկերությունների և օտարերկրյա ներդրումային ընկերությունների մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների գրանցումը, ներդրումային ընկերությունների կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունենալու համար նախնական համաձայնություն ստանալու կարգը, ներդրումային ընկերությունների կողմից ներկայացվող գործարար ծրագրի ներկայացման կարգը, ձևը և ժամկետները, բանկի, վարկային կազմակերպության կողմից ներդրումային ծառայությունների մատուցման մասին տեղեկացումը» կանոնակարգ 4/01-ում ՀՀ ԿԲ խորհրդի՝ 2008 թվականի հուլիսի 1-ի թիվ 192-Ն որոշմամբ հաստատված փոփոխությունները և լրացումները:

2. Ուժի մեջ են մտել ՀՀ ԿԲ խորհրդի՝ 2008 թվականի հունվարի 15-ի թիվ 15-Ն որոշմամբ հաստատված «Ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց, օպերատորի, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ղեկավարների ու ներդրումային ծառայություններ մատուցող ֆիզիկական անձանց որակավորումը, նրանց մասնագիտական համապատասխանության չափանիշներն ու մասնագիտական որակավորման ստուգման թեմաների ցանկը» կանոնակարգ 4/05-ում ՀՀ ԿԲ խորհրդի՝ 2008 թվականի հուլիսի 1-ի թիվ 191-Ն որոշմամբ հաստատված փոփոխությունները և լրացումները:

3. Ուժի մեջ են մտել ՀՀ ԿԲ խորհրդի՝ 2008 թվականի հունվարի 15-ի թիվ 17-Ն որոշմամբ հաստատված «Կարգավորվող շուկայի օպերատորի գրանցումն ու լիցենզավորումը, կարգավորվող շուկայի օպե-

րատորի կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունենալու համար նախնական համաձայնություն ստանալու կարգը, գործարար ծրագրի ներկայացման կարգը, ձևը և ժամկետները» կանոնակարգ 5/01-ում ՀՀ ԿԲ խորհրդի՝ 2008 թվականի հուլիսի 1-ի թիվ 193-Ն որոշմամբ հաստատված փոփոխությունները և լրացումները:

4. Ուժի մեջ են մտել ՀՀ ԿԲ խորհրդի՝ 2008 թվականի հունվարի 15-ի թիվ 14-Ն որոշմամբ հաստատված «Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գրանցումն ու լիցենզավորումը, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունենալու համար նախնական համաձայնություն ստանալու կարգը, գործարար ծրագրի ներկայացման կարգը, ձևը և ժամկետները» կանոնակարգ 5/02-ում ՀՀ ԿԲ խորհրդի՝ 2008 թվականի հուլիսի 1-ի թիվ 190-Ն որոշմամբ հաստատված փոփոխությունները և լրացումները:

Վերոնշյալ փոփոխությունների և լրացումների նպատակն է հնարավորինս նույնականացնել ֆինանսական շուկայի մասնակիցների լիցենզավորման և գրանցման, մասնաճյուղերի գրանցման, կազմակերպությունում նշանակալից մասնակցության ձեռքբերման, ղեկավարների որակավորման և գրանցման ընթացակարգերը:

5. Ուժի մեջ են մտել ՀՀ ԿԲ խորհրդի՝ 2008 թվականի հուլիսի 1-ի թիվ 185-Ն որոշմամբ հաստատված «Արժեթղթերի շուկայի վերահսկվող անձանց հեռակա վերահսկողություն իրականացնելու նպատակով Կենտրոնական բանկ ներկայացված հաշվետվությունների, տեղեկանքների, բացատրագրերի և նման այլ փաստաթղթերի՝ հասարակությանը մատչելի դարձնելու կարգը և այդ փաստաթղթերը հասարակությանը մատչելի դարձնելու պահանջից բացառությունները» կանոնակարգ 4/08-ում ՀՀ ԿԲ խորհրդի՝ դեկտեմբերի 16-ի թիվ 358-Ն որոշմամբ հաստատված փոփոխությունները և լրացումները, որոնց նպատակն է սպառողներին հնարավորություն տալ մեկ աղբյուրից ստանալու վերահսկվող անձանց ֆինանսական վիճակի և կայունության մասին կարևոր և համակողմանի անհրաժեշտ տեղեկատվություն, ինչպես նաև համեմատաբար հեշտությամբ համեմատելու այդ տվյալները, որոնք կարևոր են որոշումներ կայացնելու համար:

6. Ուժի մեջ է մտել ՀՀ ԿԲ խորհրդի՝ 2008 թվականի դեկտեմբերի 16-ի թիվ 356-Ն որոշմամբ հաստատված «Կարգավորվող շուկայի օպերատորի՝ Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունները, դրանց ներկայացման կարգը, ձևը և ժամկետները» կանոնակարգ 5/03-ը:

7. Ուժի մեջ է մտել ՀՀ ԿԲ խորհրդի՝ 2008 թվականի դեկտեմբերի 16-ի թիվ 357-Ն որոշմամբ հաստատված «Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունները, դրանց ներկայացման կարգը, ձևը և ժամկետները» կանոնակարգ 5/04-ը:

Կանոնակարգ 5/03-ի և Կանոնակարգ 5/04-ի ներդրմամբ ներմուծվել է կարգավորվող շուկայի օպերատորի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից ՀՀ ԿԲ ներկայացվող հաշվետվական ձևերի նոր ռեժիմ, օպերատորի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից հաշվետվությունների՝ ԿԲ ներկայացման կարգը համապատասխանեցվել է ՀՀ մյուս ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից ԿԲ ներկայացվող հաշվետվությունների ներկայացման կարգին, հաշվետվությունների ներկայացման կարգը համապատասխանեցվել է «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին:

8. Ուժի մեջ են մտել ՀՀ ԿԲ խորհրդի՝ 2008 թվականի օգոստոսի 4-ի թիվ 116-Ն որոշմամբ հաստատված «Ներդրումային ընկերությունների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանը» և «Ներդրումային ընկերությունների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանի կիրառման հրահանգը»: Խորհրդի որոշման նպատակներ են.

ա) Ապահովել ներդրումային ընկերությունների կողմից իրականացվող գործառնությունների առանձնահատկությունների արտացոլումը հաշվապահական հաշվառման մեջ, քանի որ մինչ այդ ներդրումային ընկերությունները հաշվապահական հաշվառումը վարում էին համաձայն «Կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական գործունեության հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանի», որը չէր արտացոլում ներդրումային ընկերությունների՝ որպես ֆինանսական կազմակերպության, գործունեության առանձնահատկությունները:

բ) Համապատասխանեցնել ներդրումային ընկերությունների հաշվապահական հաշվառումը ՀՀՀՀՍ-ներին:

գ) Համապատասխանեցնել ներդրումային ընկերությունների հաշվապահական հաշվառումը բանկերի, վարկային կազմակեպությունների հաշվապահական հաշվառմանը՝ ապահովելու համար ֆինանսական համակարգի քաղաքականության միասնական մոտեցումները նաև հաշվապահական հաշվառման ոլորտում:

9. 2008 թվականի դեկտեմբերի 30-ին ՀՀ ԿԲ խորհրդի թիվ 374-Ն որոշմամբ հաստատվել են «Ներդրումային ընկերությունների հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների օրինակելի

ձևերը» և «Ներդրումային ընկերությունների հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների օրինակելի ձևերի լրացման ցուցումները»: Մինչ որոշման ընդունումը ներդրումային ընկերությունները ֆինանսական հաշվետվությունները կազմում էին «Կազմակերպությունների տարեկան (ամբողջական փաթեթով միջանկյալ) ֆինանսական հաշվետվությունների ձևերին և դրանց լրացման ցուցումներին համապատասխան: Վերջինս չի համապատասխանում ՀՀՀՀՍ-ներին, քանի որ չի արտացոլում ներդրումային ընկերությունների՝ որպես ֆինանսական հաստատության բնորոշ առանձնահատկությունները: Նոր որոշմամբ վերացվել է այս անհամապատասխանությունը և ապահովվել է ներդրումային ընկերությունների հաշվետվությունների օգտագործողների կողմից հաշվետվություններում ներառված տեղեկատվության հիման վրա որոշումների կայացման համար առավել արժանահավատ և էական տեղեկություններ ունենալու հնարավորությունը:

Ապահովագրության շուկայի կարգավորման նպատակով 2008թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում ուժի մեջ են մտել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007 թվականի հոկտեմբերի 30-ի թիվ 344 Ն որոշմամբ հաստատված «Ապահովագրական և ապահովագրական բրոքերային գործունեության լիցենզավորումը, ապահովագրական գործակալի հաշվառումը, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում օտարերկրյա ապահովագրական ընկերության մասնաճյուղի և ներկայացուցչության գրանցումը, ապահովագրական ընկերության կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունենալու համար նախնական համաձայնություն ստանալու կարգը, ապահովագրական ընկերության գործունեության գործարար ծրագրի ձևը, ներկայացման կարգը և ժամկետները, ապահովագրական ընկերության և ապահովագրական բրոքերային ընկերության ղեկավարների ու պատասխանատու անձանց որակավորումը, ապահովագրական ընկերության ղեկավարներին, ապահովագրական բրոքերի պատասխանատու անձանց ներկայացվող մասնագիտական համապատասխանության և որակավորման չափանիշները, մասնագիտական համապատասխանության ստուգման և որակավորման կարգը, ապահովագրական ընկերության ղեկավարների, ապահովագրական բրոքերի պատասխանատու անձանց թեկնածուների մասնագիտական որակավորման ստուգման թեմաների ցանկը» կանոնակարգ 3/01-ում ՀՀ ԿԲ խորհրդի՝ 2008 թվականի հուլիսի 1-ի թիվ 188-Ն որոշմամբ հաստատված փոփոխությունները և լրացումները: Փոփոխությունների և լրացումների նպատակն է հնարավորինս նույնականացնել ֆինանսական շուկայի մասնակիցների լիցենզավորման և գրանցման, մասնաճյուղերի գրանցման, կազմակերպությունում նշանակալից մասնակցության ձեռքբերման, ղեկավարների որակավորման և գրանցման ընթացակարգերը:

Վճարահաշվարկային հարաբերությունների զարգացումը 2008 թ. չորրորդ եռամսյակում

ՀՀ ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

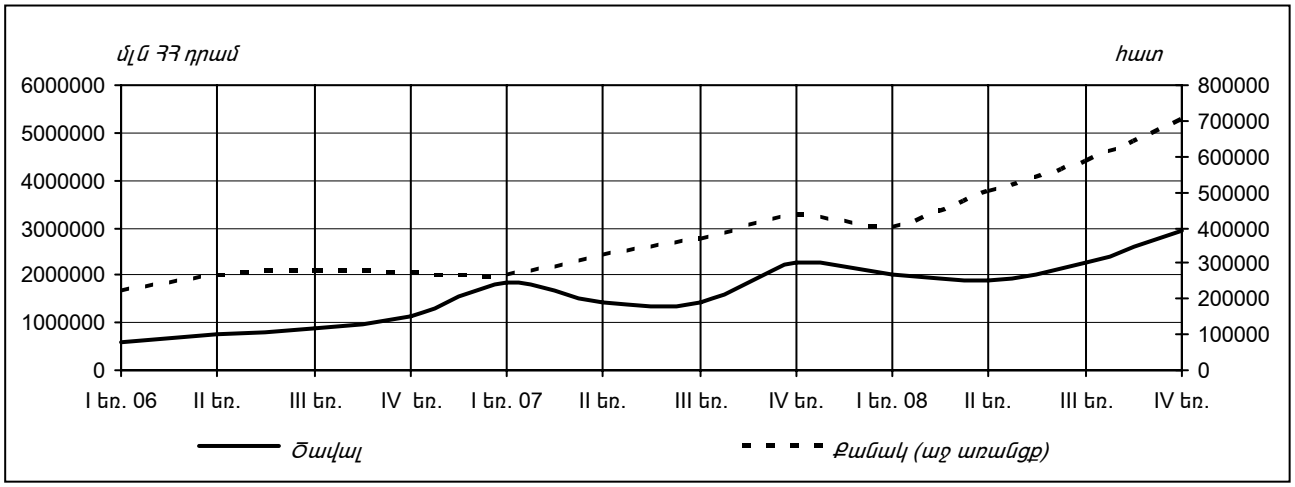
2008 թ. չորրորդ եռամսյակում պահպանվել են վճարահաշվարկային բնագավառի բնականոն աճի միտումները:

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՀՀ տարածքում անկանխիկ վճարումների ծավալը կազմել է 4695 մլրդ դրամ (քանակը՝ 1538939), ընդ որում՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի վճարային համակարգերով իրականացված վճարումների ծավալը կազմել է 2950 մլրդ դրամ, իսկ քանակը՝ 702276: 2008 թ. չորրորդ եռամսյակում ՀՀ կենտրոնական բանկի համակարգերով իրականացված անկանխիկ վճարումների ծավալը նախորդ տարվա չորրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 30%-ով (695 մլրդ դրամով), իսկ քանակը՝ 61%-ով (265654-ով): ՀՀ կենտրոնական բանկի վճարային համակարգերով իրականացված փոխանցումների ծավալը 2008թ. երրորդ եռամսյակի համեմատ աճել է 31%-ով (704 մլրդ դրամով), իսկ քանակը՝ 114095-ով (19 %):

ՀՀ կենտրոնական բանկի վճարային համակարգերով իրականացված դրամական փոխանցումների միջին օրական ծավալը կազմել է մոտ 46 մլրդ դրամ, իսկ քանակը՝ 10973: Դրամական փոխանցումների միջին օրական ծավալը 2007թ. չորրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 11 մլրդ դրամով (քանակը՝ 4151-ով):

2008 թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկի միջոցով իրականացված վճարումներում (առանց բորսայական գործառնություններ իրականացնելու հետ կապված փոխանցումների) շարունակել են մեծ տեսակարար կշիռ կազմել Գանձապետարանի նախաձեռնած, ինչպես նաև վերջինիս ուղղված փոխանցումները, որոնք կազմել են ընդհանուր վճարումների ծավալի 44%-ը, քանակի 50.3%-ը: ՀՀ կենտրոնական բանկի միջոցով Գանձապետարան ուղղված, ինչպես նաև վերջինիս նախաձեռնած փոխանցումների ընդհանուր ծավալը նախորդ տարվա չորրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 3.3%-ով (49 մլրդ դրամով), իսկ քանակը՝ 144599-ով (69.3 %):

ՀՀ ԿԲ միջոցով իրականացված վճարումների քանակը և ծավալը (առանց բորսայական փոխանցումների)

2008 թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում ՀՀ տարածքում պլաստիկ քարտերով իրականացվել է 107 մլրդ դրամի 2028749 գործառնություն: Այդ թվում՝ քարտերով անկանխիկ վճարումների ծավալը կազմել է մոտ 8.1 մլրդ դրամ: Նշված անկանխիկ գործառնությունների ծավալում ինտերնետ միջավայրում իրականացված գործառնությունների ծավալը կազմել է 1040 մլն դրամ (այդ թվում՝ էլեկտրոնային առևտուր՝ 302 մլն դրամ, քարտից-քարտ փոխանցումներ՝ 738 մլն դրամ): Եռամսյակի վերջի դրությամբ շրջանառու-

թյան մեջ գտնվող քարտերի ընդհանուր քանակը կազմել է 454357, որը 2008թ. երրորդ եռամսյակի վերջի համեմատությամբ ավելացել է 6%-ով (25568 քարտով): Հաշվետու եռամսյակի ընթացքում քարտերով իրականացված անկանխիկ վճարումների ծավալը կազմել է քարտային գործառնությունների մոտ 7.6%-ը: Ընդհանուր առմամբ, քարտերով անկանխիկ գործառնությունների ծավալը նախորդ ժամանակահատվածի համեմատ ավելացել է 11%-ով:

Հաշվետու ժամանակահատվածում առևտրային բանկերի և դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների միջոցով ֆիզիկական անձանց ուղղված դրամական փոխանցումները 2007թ. չորրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել են 15%-ով և կազմել 211 մլրդ դրամ, իսկ արտասահման կատարված փոխանցումների ծավալը նվազել է 19%-ով և կազմել 85 մլրդ դրամ:

ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

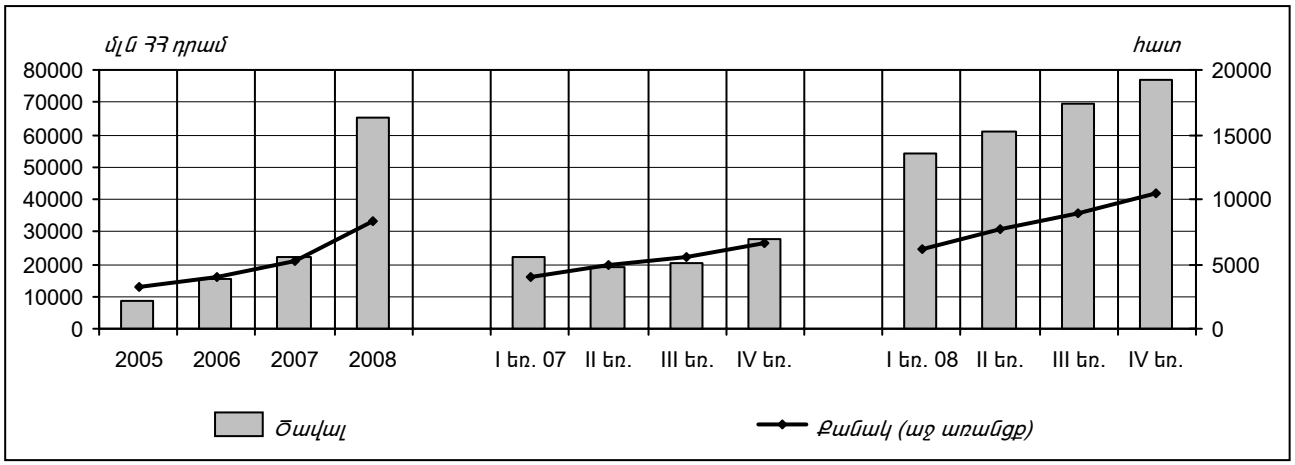
2008 թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկի վճարային համակարգերով կատարված վճարումների գերակշիռ մասը իրականացվել է էլեկտրոնային վճարումների համակարգի միջոցով: Համակարգի մասնակիցների էլեկտրոնային վճարումները (առանց բորսայական գործառնություններ իրականացնելու հետ կապված փոխանցումների) միջին հաշվով կազմել են ընդհանուր վճարումների ծավալի 52%-ը և քանակի 94.4%-ը: Նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ էլեկտրոնային վճարումների ծավալն ավելացել է 23%-ով (292 մլրդ դրամով), իսկ քանակը՝ 57%-ով (240301-ով): Բացի այդ, բորսայական գործառնությունների իրականացման հետ կապված փոխանցումները կազմել են 3399 մլրդ դրամ (ավելացել են 6.3 անգամ): Առևտրային բանկերի կողմից էլեկտրոնային վճարումների համակարգով (առանց բորսայական գործառնություններ իրականացնելու հետ կապված փոխանցումների) կատարված վճարումները կազմել են վերջիններիս վճարումների ծավալի մոտ 79.9%-ը (ավելացել են 284 մլրդ դրամով), իսկ քանակի՝ մոտ 99%-ը:

Էլեկտրոնային վճարումների համակարգով իրականացված դրամական փոխանցումների միջին օրական քանակը 2008 թ. երրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 1538-ով՝ կազմելով 10356, իսկ ծավալն ավելացել է 4 մլրդ դրամով՝ կազմելով 24 մլրդ դրամ: Բորսայական գործառնությունների իրականացման նպատակով հաշվետու ժամանակահատվածում կատարված փոխանցումների միջին օրական ծավալը կազմել է մոտ 53 մլրդ դրամ (ավելացել է 3.5 մլրդ դրամով):

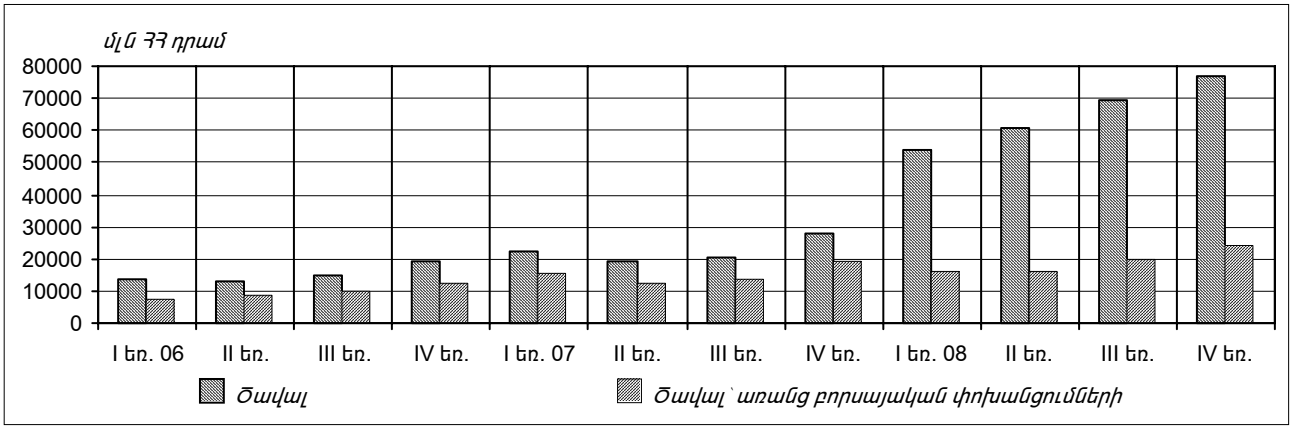
Էլեկտրոնային վճարումների համակարգում մեկ էլեկտրոնային փոխանցման միջին ծավալը, առանց բորսայական գործառնությունների իրականացման հետ կապված փոխանցումների, նախորդ տարվա չորրորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է մոտ 0.6 մլն դրամով և կազմել է 2.3 մլն դրամ: Էլեկտրոնային վճարումների համակարգով առևտրային բանկերի կողմից բորսայական գործառնությունների իրականացման հետ կապված փոխանցումների միջին ծավալը կազմել 885 մլն դրամ:

Էլեկտրոնային վճարումների համակարգում գրանցված մերժումները կազմել են վճարումների քանակի 0.03%-ը և ծավալի 0.22%-ը (198 փոխանցում՝ 10.9 մլրդ դրամ ծավալով), ընդ որում՝ անբավարար իրացվելիության պատճառով մերժված վճարումները կազմել են համակարգում իրականացված վճարումների քանակի 0.02%-ը և ծավալի 0.2%-ը (162 փոխանցում՝ 10.6 մլրդ դրամ ծավալով):

Էլեկտրոնային վճարումների համակարգով իրականացված միջին օրական փոխանցումները

Բորսայական գործառնությունների իրականացման հետ կապված՝ էլեկտրոնային վճարումների համակարգով կատարված փոխանցումները միջին օրական վճարումներում

ՀԱՄԱԽՍՈՒՆ ԹՂԹԱՅԻՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

Առևտրային բանկերի կողմից 2008 թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում թղթային եղանակով կատարված վճարումները* կազմել են վերջիններիս վճարումների ծավալի 43.4%-ը և քանակի 5.4%-ը (նախորդ տարվա չորրորդ եռամսյակի համեմատ ծավալը ավելացել է 1.7-անգամ, քանակը՝ 3.2-անգամ):

ՀՀ կենտրոնական բանկի միջոցով թղթային եղանակով իրականացված վճարումների միջին օրական քանակը կազմել է 399 փոխանցում՝ 20 մլրդ դրամ ծավալով (2007թ. չորրորդ եռամսյակի համեմատ փոխանցումների միջին օրական ծավալը աճել է 8.5 մլրդ դրամով), իսկ մեկ թղթային փոխանցման միջին ծավալը 2007 թ. չորրորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է մոտ 27 մլն դրամով և կազմել է 33 մլն դրամ: Նշված փոխանցումները պայմանավորված են հիմնականում ավանդային և ռեպո գործառնություններով, ինչպես նաև գանձապետական փոխանցումներով: 2008 թ. չորրորդ եռամսյակում առևտրային բանկերի միջև թղթային եղանակով իրականացվել է 10 մլրդ դրամ ծավալով 22 փոխանցում:

ՀՀ կենտրոնական բանկի, ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերի և Գանձապետարանի կողմից իրականացված վճարումները ՀՀ կենտրոնական բանկի վճարային համակարգերով

Ժամանակահատվածը	Համախառն				Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգ		Ընդամենը ԿԲ միջոցով*		Բորսայական գործառնությունների հետ կապված փոխանցումներ	
	էլեկտրոնային*		Թղթային							
	Գումար (մլն դրամ)	Քանակ	Գումար (մլն դրամ)	Քանակ	Գումար (մլն դրամ)	Քանակ	Գումար (մլն դրամ)	Քանակ	Գումար (մլն դրամ)	Քանակ
2007										
Ընդամենը	3916236	1341687	2188204	44557	861365	7142	6965805	1393386	1821341	8075
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	56.22	96.29	31.41	3.20	12.37	0.51	100	100		
2008										
I եռ.	1024878	389728	745062	12179	240876	1764	2010816	403671	2422627	3026
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	50.97	96.54	37.05	3.02	11.98	0.44	100	100		
II եռ.	1022887	488017	691740	16625	163687	1495	1878314	506137	2886558	3236
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	54.46	96.42	36.83	3.29	8.71	0.29	100	100		
III եռ.	1275574	564371	798290	22434	172482	1376	2246326	588181	3172312	3683
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	56.78	95.95	35.54	3.8	7.68	0.23	100	100		
IV եռ.	1536657	662776	1281886	38309	131764	1191	2950307	702276	3399058	3837
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	52.08	94.38	43.45	5.45	4.47	0.17	100	100		
Ընդամենը	4859976	2104892	3516978	89547	708809	5826	9085763	2200265	11880556	13782
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	23.18	95.07	16.77	4.04	3.38	0.26	100	100		

** Առանց բորսայական գործառնությունների իրականացման հետ կապված փոխանցումների:*

ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԵՎ ՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

2008 թ. չորրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգին անդամակցել են ՀՀ տարածքում գործող 5 գործակալ և 17 դիլեր բանկեր, Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամը, Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիան, Հայաստանի ֆոնդային բորսան, մեկ ոչ բանկ դիլեր, ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը (թողարկողի կարգավիճակով՝ պետական պարտատոմսերի հետ կապված), Գանձապետական պահառուն, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկը (կենտրոնական պահառուի կարգավիճակով և թողարկողի կարգավիճակով՝ Կենտրոնական բանկի սեփական պարտատոմսերի հետ կապված):

Համակարգի կողմից պետական (գանձապետական) արժեթղթերի առաջնային տեղաբաշխման և մարման նպատակով ձևավորվել է 558 հանձնարարական՝ մոտ 33.2 մլրդ դրամ ծավալով, ինչը 2007թ. չորրորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է 7 մլրդ դրամով (որտեղ արժեթղթերի տեղաբաշխման հետ կապված վճարումները կազմում են 1 մլրդ դրամ): Ընդ որում՝ առաջնային տեղաբաշխման ժամանակ ձեռք բերված պետական պարտատոմսերի դիմաց բանկերի կողմից կատարվել է 20.5 մլրդ դրամի փոխանցում, իսկ պետական արժեթղթերի մարման դիմաց Գանձապետարանի կողմից կատարվել է 12.7 մլրդ դրամի փոխանցում: Այդ թվում՝ «Գանձապետական պահառու» համակարգի միջոցով պետական արժեթղթերի դիմաց կատարվել է 702 մլն դրամի վճարում, որտեղ համապատասխանաբար մոտ 556 մլն դրամը կազմել են արժեթղթերի տեղաբաշխման և մոտ 146 մլն դրամը՝ արժեթղթերի մարման դիմաց վճարումները:

ՀՀ կենտրոնական բանկի սեփական արժեթղթերի առաջնային տեղաբաշխման և մարման նպատակով պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգի կողմից ձևավորվել է 57 հանձնարարական՝ 16.3 մլրդ դրամ ծավալով, որը 2007թ. չորրորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է 62.5 մլրդ դրամով (ընդ որում՝ 29.9 մլրդ դրամը կազմել են արժեթղթերի տեղաբաշխման, իսկ 32.6 մլրդ դրամը՝ արժեթղթերի մարման հետ կապված վճարումները): Նշված արժեթղթերի առաջնային տեղաբաշխման ժամանակ առևտրային բանկերի կողմից ձեռք բերված՝ Կենտրոնական բանկի սեփական պարտատոմսերի դիմաց կատարվել է 8.9 մլրդ դրամի փոխանցում, իսկ Կենտրոնական բանկի սեփական արժեթղթերի մարման դիմաց՝ 7.4 մլրդ դրամի փոխանցում:

Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգի մասնակիցների կողմից երկրորդային շուկայում արժեթղթերով կատարված առք ու վաճառքի գործառնությունների դիմաց (առաքում վճարման դիմաց սկզբունքով) իրականացվել է 82 մլրդ դրամի 576 փոխանցում: Նշված ծավալը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել է մոտ 47%-ով:

ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՔԱՐՏԵՐ

2008 թ. չորրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ հաճախորդներին պլաստիկ քարտերի տրամադրումը կամ դրանց սպասարկումը իրականացվել է ՀՀ տարածքում գործող 21 առևտրային բանկերի կողմից: Ընդ որում՝ 19 առևտրային բանկեր անդամակցում են «ԱրՔա» քարտերով վճարումների միասնական համակարգին:

Հաշվետու ժամանակահատվածում քարտերի սպասարկման նպատակով տեղադրվել են 59 նոր ավտոմատ գանձման մեքենաներ և 2008 թ. չորրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ դրանց ընդհանուր քանակը կազմել է 538: Այդ թվում՝ «ԱրՔա» պլաստիկ քարտերի սպասարկումը իրականացվում է 468 ավտոմատ գանձման սարքավորումների միջոցով: Առևտրային բանկերի կողմից տեղադրված POS-տերմինալների ընդհանուր քանակը կազմել է 2280, այդ թվում՝ 410-ը տեղադրված է առևտրային բանկերի ստորաբաժանումներում: Տեղադրված իմպրինտերների ընդհանուր քանակը կազմել է 19:

2008 թ. չորրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ գործող «ԱրՔա» քարտերի քանակը 2008 թ. երրորդ եռամսյակի վերջի համեմատ ավելացել է 1.6%-ով (3233 քարտով) և կազմել 200190: Միջազգային քարտային համակարգերի քարտերի քանակն ավելացել է 9.6%-ով (22335 քարտով), այդ թվում՝ VISA միջազգային քարտային համակարգի քարտերն ավելացել են 5.1%-ով (8027 քարտով) և կազմել 165894, իսկ MasterCard միջազգային քարտային համակարգի քարտերի քանակը՝ 27.3%-ով (10245 քարտով) և կազմել 47769: Մնացած մասը բաժին է ընկնում միջազգային այլ քարտերին:

Քարտերով իրականացված գործառնությունների ծավալը 2007թ. չորրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 43.6%-ով (32 մլրդ դրամով), իսկ քանակը՝ 44.5%-ով (624535):

Շրջանառության մեջ գտնվող «ԱրՔա» քարտերով իրականացվել է 904169 գործառնություն՝ 40.6 մլրդ դրամ ծավալով: «ԱրՔա» քարտերով կատարված գործառնությունների ծավալը 2007թ. չորրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է մոտ 47.8%-ով (13 մլրդ դրամով), իսկ քանակը՝ 37.8%-ով (248142-ով):

ՀՀ տարածքում գործող բանկերի կողմից տրամադրվող/սպասարկվող քարտերի տեսակները

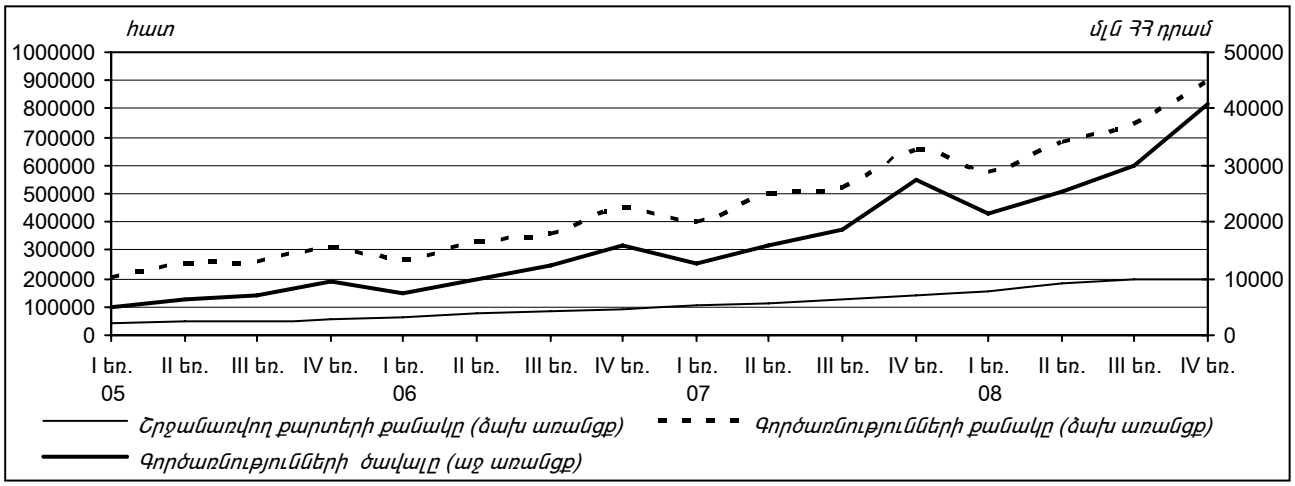
Բանկի անվանումը	ArCa	MASTER CARD	VISA	AMEX	Այլ քարտեր
Հայբիզնես բանկ	+	+			
Անելիք բանկ	+	+	+		
Արարատ բանկ	+	+			
Ամերիաբանկ	+	+	+		
«ՎՏԲ-Հայաստան բանկ» ՓԲԸ	+		+		
Հայէկոնոմբանկ	+	+			
Պրոմեթեյ բանկ	+	+			
«ԲՏԱ» բանկ	+	+			
Զարգացման բանկ	+	+			
Կոնվերսբանկ	+		+		+
Ինեկոբանկ	+	+			
Մելլաթ բանկ	+				
«Բիբլոս» բանկ Արմենիա	+	+			
Էյչ-Էս-Բի-Սի բանկ Հայաստան	+	+	+		+
«ԱԿԲԱ-Կրեդիտ Ագրիկոլ բանկ»	+		+		
Արցախբանկ	+	+			
Կասկադ Բանկ	+	+			
Առէկսիմբանկ		+	+	+	
Յունիբանկ	+		+		
Արդշինինվեստբանկ	+	+	+		
Պրոկրեդիտբանկ			+		

VISA միջազգային քարտային համակարգի քարտերով իրականացված գործառնությունների ծավալը կազմել է 38.9 մլրդ դրամ (622499 գործառնություն), իսկ MasterCard միջազգային քարտային համակարգի քարտերով իրականացվել է 14.5 մլրդ դրամ ծավալով 229275 գործառնություն: VISA համակարգի քարտերով իրականացված գործառնությունների ծավալը նախորդ տարվա չորրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 25%-ով (7.9 մլրդ դրամ ծավալով), իսկ MasterCard համակարգի քարտերով կատարված գործառնությունների ծավալն ավելացել է 117%-ով (7.8 մլրդ դրամ ծավալով):

Միջազգային այլ քարտերով իրականացվել է 272806 գործառնություն՝ 12.9 մլրդ դրամ ծավալով (2007 թ. չորրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 3.6 մլրդ դրամով):

2008 թ. չորրորդ եռամսյակում քարտերով իրականացված միջին օրական գործառնությունների ծավալը կազմել է 1190 մլն դրամ, իսկ միջին օրական գործառնությունների քանակը՝ 22542: 2007թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ միջին օրական գործառնությունների քանակն ավելացել է 44.5%-ով (6939-ով), իսկ ծավալը՝ 43.6%-ով (362 մլն դրամով): Մեկ «ԱրՔա» քարտով իրականացված ամսական միջին գործառնությունների ծավալը նախորդ ժամանակահատվածի համեմատ ավելացել է 5 հազ. դրամով և կազմել է 45 հազ. դրամ (քանակը կազմել է 1.5):

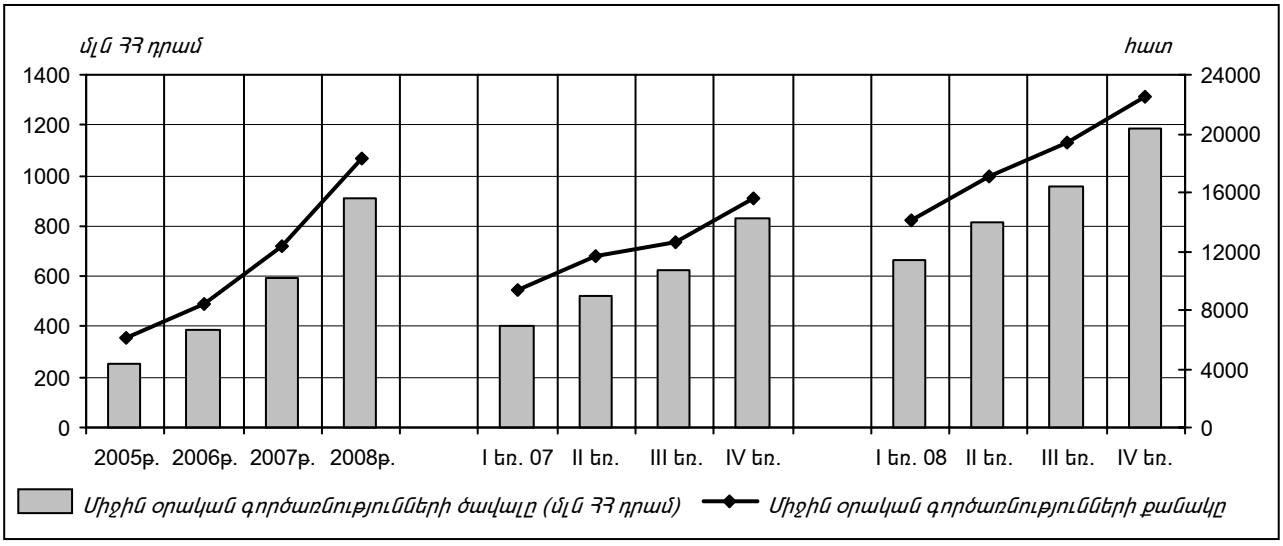
«ԱրՔա» քարտերի զարգացման դինամիկան

Քարտեր սպասարկող սարքավորումների միջոցով կատարված գործարքները (2008 թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում)

Սարքեր	Գործարքների ծավալը (մլն դրամ)		Գործարքների քանակը	
	ընդամենը	այդ թվում՝ «ԱրԹա» քարտերով	ընդամենը	այդ թվում՝ «ԱրԹա» քարտերով
Ավտոմատ գանձման սարքերի միջոցով	81647	32053	1700291	756218
այդ թվում՝ անկանխիկ	868	54	20449	9328
POS – տերմինալների/իմպրինտերների միջոցով	24454	8354	283395	130594
այդ թվում՝ անկանխիկ	6272	2282	142173	48405
Ինտերնետ միջավայրում	1040	281	45063	17357
Ընդամենը	107142	40688	2028749	904169
այդ թվում՝ անկանխիկ	8181	2617	207685	75090

ՀՀ տարածքում վճարային քարտերով իրականացված միջին օրական գործառնությունները 2005 – 2008 թթ. ինչպես նաև 2007 – 2008 թթ. եռամսյակների ընթացքում

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ

Ֆիզիկական անձանց փոխանցումները, առանց բանկային հաշվի բացման, իրականացվում են՝ ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերի և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված՝ դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների միջոցով:

ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերը հաճախորդների դրամական փոխանցումները արագ իրականացնելու նպատակով անդամակցում են՝ ընդհանուր առմամբ 17 միջազգային համակարգերի:

Դրամական փոխանցումների իրականացման համակարգերը

Համակարգեր	Մասնակից բանկերի քանակը	Մասնակից կազմակերպությունների քանակը	Մասնաբաժինը ստացումների ծավալում, %
UNISTREAM	3		53.26
ANELIK	8	3	10.14
CONTACT	4	4	9.10
MIGOM	7	4	7.87
BISTRAYA POCHTA	6	2	5.76
MONEY GRAM	10	2	3.10
LIDER	5		2.64
INTEREXPRESS	2	2	1.91

ZOLOTAYA CORONA	2		1.41
BLIZKO	2	3	1.10
PRIVAT MONEY TRANSFER	3		0.92
BTF-Sauz	1		0.97
FASTER	1	1	0.53
ALUR	3		0.25
AVERS	2		0.02
XPRESS MONEY	1		-
JIVIE DENGI	1		-
WESTERN UNION*	-	-	0.46
MONEY TUN	-	1	0.08
Travelex	-	1	0.11
STEFI	-	1	0.37

** 2008 թվականի հոկտեմբերից դադարեցվել է անդամակցությունը այս համակարգին:*

2008 թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում այս համակարգերին մասնակից բանկերի միջոցով Հայաստանի Հանրապետություն փոխանցումների ծավալը կազմել է 115 մլրդ դրամ (քանակը՝ 411055), որը 10.5 անգամ գերազանցել է արտասահման կատարված փոխանցումների ծավալը: Նշված համակարգերով դրամական միջոցների զուտ ներհոսքը առևտրային բանկերի միջոցով կազմել է 105 մլրդ դրամ: Հայաստանի Հանրապետություն փոխանցումների զուտ ներհոսքը 2007թ. չորրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 0.2%-ով (0.3 մլրդ դրամով), այսինքն՝ գրեթե պահպանվել է նույն մակարդակը: Այս համակարգերով Հայաստանի Հանրապետություն կատարված մեկ փոխանցման միջին ծավալը կազմել է 281 հազ. դրամ. 2007թ. չորրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 7 հազ. դրամով:

ՀՀ առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներով (SWIFT-ի, Տելեքսի, ֆաքսի միջոցով) Հայաստանի Հանրապետություն կատարված փոխանցումների ծավալը 2008թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում կազմել է 725 մլրդ դրամ, իսկ քանակը՝ 52598 փոխանցում: Մեկ փոխանցման միջին ծավալը կազմել է 13.8 մլն դրամ. նախորդ տարվա նույն եռամսյակի համեմատ աճել է 6 մլն դրամով:

ՀՀ առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներով իրականացված փոխանցումներում ֆիզիկական անձանց ուղղված վճարումները կազմել են մոտ 95 մլրդ դրամ. նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ ավելացել են 52%-ով (32 մլրդ դրամով). մեկ վճարման միջինը աճել է 290 հազ. դրամով և կազմել 2.9 մլն դրամ: Միաժամանակ, բանկերի թղթակցային հաշիվներով ֆիզիկական անձանց փոխանցումները արտասահման կազմել են 74 մլրդ դրամ, որի արդյունքում ֆիզիկական անձանց փոխանցումներում դիտարկվում է դրամական միջոցների զուտ ներհոսք՝ 21 մլրդ դրամ ծավալով:

Տարեկան կտրվածքով 2008թ. ընթացքում առևտրային բանկերի և դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների միջոցով ֆիզիկական անձանց ուղղված դրամական փոխանցումները կազմել 701 մլրդ դրամ (2007թ. համեմատ ավելացել է 17%-ով): Իսկ արտասահման կատարված փոխանցումների ծավալը կազմել է 343 մլրդ դրամ. նախորդ տարվա համեմատ պահպանվել է նույն մակարդակը:

ՎճԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2008 թ. չորրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ ՀՀ տարածքում գործում են 11 վճարահաշվարկային կազմակերպություններ, որից 5-ը իրավունք ունի իրականացնելու միայն դրամական միջոցների փոխանցում, իսկ մյուս 6-ը՝ վճարային գործիքների պրոցեսինգ, քլիրինգ և միաժամանակ դրամական (փողային) փոխանցումներ:

Դրամական փոխանցում իրականացնող 5 վճարահաշվարկային կազմակերպություններ միջազգային վճարային համակարգերին անդամակցելու միջոցով ապահովում են արտասահմանից ՀՀ ուղղված վճարումների իրականացումը: Այդ կազմակերպությունները հաշվետու ժամանակահատվածում Հայաստանի Հանրապետության իրենց հաճախորդներին կատարել են 1.1 մլրդ դրամի վճարում, այդ թվում՝ 1 մլրդ դրամի վճարումը կատարվել է միջազգային դրամական փոխանցումների իրականացման համակարգերին անդամակցելու միջոցով, իսկ արտասահման կատարվել է 1 մլրդ դրամի փոխանցում: Դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների մասնաբաժինը առանց բանկային հաշիվների բացման կատարված միջազգային փոխանցումների ծավալում կազմել է 0.9%: Այս կազմակերպությունների միջոցով Հայաստանի Հանրապետություն փոխանցումներում՝ հաճախորդներին կատարված մեկ վճարման միջին ծավալը հաշվետու ժամանակահատվածում կազմել է 99 հազ. դրամ: Ընդ որում՝ դրամական

փոխանցումների իրականացման համակարգերով մեկ վճարման միջին ծավալը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել է 4.6%-ով:

Վճարային գործիքների պրոցեսինգ, քլիրինգ և միաժամանակ դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող 6 կազմակերպություններ ավտոմատ ինքնասպասարկման տերմինալների միջոցով մատուցում են հանրային նշանակություն ունեցող ծառայությունների դիմաց կանխիկ միջոցներով վճարումների ընդունման ծառայություններ: Նշված վճարահաշվարկային կազմակերպությունները ինքնասպասարկման տերմինալներով հավաքագրում են բնակչությանը մատուցված ծառայությունների դիմաց վարձավճարները՝ մոտ 16 կազմակերպությունների համար: 2008թ չորրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ տեղադրված են 553 ինքնասպասարկման տերմինալներ, որոնց միջոցով հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացվել է 2779 մլն ՀՀ դրամի (879403 գործառնություններ) միջոցների հավաքագրում:

Միաժամանակ որոշ վճարահաշվարկային կազմակերպություններ պրոցեսինգային, քլիրինգային ծառայություններ են մատուցում 3 առևտրային բանկերի: Նշված առևտրային բանկերը, համագործակցելով վճարահաշվարկային կազմակերպությունների հետ, իրականացրել են կոմունալ ծառայությունների դիմաց միջոցների հավաքագրում՝ 34 մլն ՀՀ դրամ ծավալով 6667 գործառնություն, որոնց հետ կապված պրոցեսինգը իրականացվել է վճարահաշվարկային կազմակերպությունների կողմից:

Հաշվետու ժամանակահատվածում «ԱրՔա» պրոցեսինգային կենտրոնը քարտերի սպասարկման սարքավորումների միջոցով ապահովել է 82.5 մլրդ դրամ ծավալով քարտային գործառնությունների պրոցեսինգը (2007թ. չորրորդ եռամսյակի համեմատ 37.4%-ով ավելի), այդ թվում՝ օտարերկրյա բանկերի կողմից թողարկված քարտերով իրականացվել է 3.3 մլրդ դրամ ծավալի գործառնություն, իսկ ՀՀ բանկերի կողմից թողարկված քարտերով ՀՀ այլ բանկերի պրոցեսինգային կենտրոնների միջոցով (այդ թվում նաև արտասահմանում) իրականացվել է 6.8 մլրդ դրամ ծավալի գործառնություն:

Մակրոտնտեսական ցուցանիշները 2008 թ. հունվար – դեկտեմբերին

(ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալների հիման վրա)

Իրական հատված

Անվանում	*Հունվար – հոկտեմբեր*	*Հունվար - նոյեմբեր*	*Հունվար - դեկտեմբեր*	*2008թ.հունվար-դեկտեմբերի իրական աճի ինդեքսը՝ 2007թ. հունվար-դեկտեմբերի նկատմամբ (%)*
Համախառն ներքին արդյունք *(մլն դրամ)*	3008002.8[2]	3294973.5[2]	3650049.8	106.8
ՀՆԱ դեֆլյատոր *(%)*	-	-	-	108.5
Մեկ զբաղվածին բաժին ընկնող ՀՆԱ *(հազար դրամ, ամսական)* [1]	2682.8[2]	2939.8	3259.8	103.5
Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալը *(մլն դրամ)*	639445.2	693389.9	751251.3	102.0
Էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը *(մլն կվտ/ժամ)*	5180.9	5586.9	6114.3	103.7
Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանք *(մլն դրամ)*	572712.2[2]	590546.7[2]	637272.5	101.3
Մանրածախ ապրանքաշրջանառության ծավալը *(մլն դրամ)*	793383.8	889628.7	1059571.2	104.4
Կապիտալ շինարարության ծավալը *(մլն դրամ)*	685105.5	757806.0	842351.0	101.7
Ծառայությունների ծավալը *(մլն դրամ)*	589901.6	656714.9	731657.0	113.8
Մեկ աշխատողի միջին ամսական անվանական աշխատավարձ *(դրամ)*	88458	88942	91331	108.2 [1]
Տնտեսապես ակտիվ բնակչություն *(հազար մարդ)*	1196.2	1195.8	1194.6	-
Պաշտոնապես գրանցված գործազուրկներ *(հազար մարդ)*	75.0	75.0	74.9	-
Գործազրկության մակարդակը *(%)*	6.3	6.3	6.3	-

Արտաքին հատված

Անվանում	*Հունվար – հոկտեմբեր (մլն ԱՄՆ դոլար)*	*Հունվար – նոյեմբեր (մլն ԱՄՆ դոլար)*	*Հունվար – դեկտեմբեր (մլն ԱՄՆ դոլար)*	*2008թ. հունվար-դեկտեմբերը 2007թ. հունվար-դեկտեմբերի նկատմամբ (%)*
Արտահանում *(FOB)*	941.2	1007.6	1069.1	-7.2
Ներմուծում *(CIF)*	3579.2	3985.0	4411.6	35.0
Առևտրային հաշվեկշռի պակասուրդ	2638.0	2977.4	3342.5	58.0

Գների ինդեքսներ

Ժամանակաշրջան	*Սպառողական գների ինդեքս*	*Արդյունաբերական արտադրանքի գների ինդեքս*	*Գների ինդեքս կապիտալ շինարարությունում*	*Գյուղատնտեսական մթերքների իրացման գների ինդեքս*
	Նախորդ ամսվա նկատմամբ (%)			
Հունվար	102.4	101	100.2	103.2
Փետրվար	101.1	102	100.6	101.3
Մարտ	101.4	99.6	101.0	90.9
Ապրիլ	101.1	102.3	127.5	95.2
Մայիս	101.3	102.1	103.6	92.3
Հունիս	99.5	100.4	100.1	76.9
Հուլիս	97.8	101.0	110.2	83.8
Օգոստոս	99.3	98.4	100.2	79.1
Սեպտեմբեր	100.5	99.0	99.8	88.2
Հոկտեմբեր	100.7	94.7	99.0	100.9
Նոյեմբեր	100.1	89.7	99.3	105.1
Դեկտեմբեր	100.1	97.4	98.5	105.5
2008 թ. հունվար-դեկտեմբերը 2007 թ. հունվար-դեկտեմբերի նկատմամբ	109.0	102.2	126.9	99.2

Գնաճ

Ժամանակաշրջան	2006	2007	2008	2008
	Նախորդ ամսվա նկատմամբ (%)			*Նախորդ տարվա դեկտեմբերի նկատմամբ (%)*
Հունվար	2.5	2.4	2.4	2.4
Փետրվար	0.2	0.2	1.1	3.4
Մարտ	0.1	-0.6	1.4	4.8
Ապրիլ	0.3	0.1	1.1	6.0
Մայիս	2.4	2.1	1.3	7.4
Հունիս	-1.2	-0.3	-0.5	6.8
Հուլիս	-0.7	-3.2	-2.2	4.5
Օգոստոս	-0.9	-1.5	-0.7	3.7
Սեպտեմբեր	-0.3	0.7	0.5	4.2
Հոկտեմբեր	0.2	3.1	0.7	4.9
Նոյեմբեր	1.0	2.1	0.1	5.1
Դեկտեմբեր	1.6	1.5	0.1	5.2
Տարեկան *(նախորդ տարվա դեկտեմբերի նկատմամբ)*	5.2	6.6	5.2	
Տարեկան *(նախորդ տարվա նկատմամբ)*	2.9	4.4	9.0	

Գնաճին առավելապես նպաստող ապրանքատեսակները[1]

Անվանում	Նախորդ ամսվա նկատմամբ, %	Նպաստումը, տոկոսային կետ
ՍԳԻ	**100.1**	
Պարենային ապրանքներ (ներառյալ ոգելից խմիչք և ծխախոտ), որից՝	**100.7**	**0.40**
բանջարեղեն	118.1	0.9
միրգ	113.1	0.3
ձու	102.4	0.0
հացամթերք	96.5	-0.5
կենդանական և բուսական յուղ	99.0	0.0
Ոչ պարենային ապրանքներ	**100.3**	**0.1**
անձնական օգտագործման մեքենաներ և բենզին	97.7	-0.37
հագուստ և գործվածք	88.0	-0.41
Ծառայություններ	**101.0**	**0.02**
տրանսպորտ	100.2	0.06

Բնականոն գնաճի[1] փոփոխությունները

Ցուցանիշ	2006	2007	2008
Նախորդ ամսվա նկատմամբ, %			
Հունվար	0.39	0.19	0.40
Փետրվար	-0.25	-0.07	0.83
Մարտ	0.04	-0.06	0.66
Ապրիլ	0.33	0.31	1.26
Մայիս	0.23	0.28	0.55
Հունիս	-0.04	-0.16	0.30
Հուլիս	0.78	-0.19	0.02
Օգոստոս	-0.16	-0.16	0.06
Սեպտեմբեր	0.35	0.51	0.48
Հոկտեմբեր	0.22	0.80	0.10
Նոյեմբեր	0.21	0.85	0.25
Դեկտեմբեր	0.04	0.30	0.08
Նախորդ տարվա նույն ամսվա նկատմամբ, %			
Հունվար	0.90	1.97	2.91
Փետրվար	1.43	2.21	3.77
Մարտ	1.50	2.07	4.54
Ապրիլ	2.15	2.05	5.66
Մայիս	2.49	2.14	5.94
Հունիս	2.64	2.05	6.47
Հուլիս	4.01	1.03	6.75
Օգոստոս	3.73	1.18	6.97
Սեպտեմբեր	2.82	1.32	6.99
Հոկտեմբեր	2.80	1.94	6.21
Նոյեմբեր	2.64	2.45	5.56
Դեկտեմբեր	2.09	2.70	5.37

Բնականոն գնաճին առավելապես նպաստող 10 ապրանքատեսակները[1]

Անվանում	*Նպաստումը բնականոն գնաճին, տոկոսային կետ*
Նախորդ տարվա նույն ամսվա նկատմամբ, %	
Բնականոն գնաճ, *այդ թվում՝*	**5.37**
Ծառայություններ հիվանդանոցների վիրաբուժական բաժանմունքների	1.45
Խոզի միս	0.78
Ծառայություններ բժշկական լաբորատորիաների (ռենտգեն նկար)	0.43
Ծառայություններ միջին բժշկական անձնակազմի և լաբորանտների	0.33
Կարագ	0.32
Ծառայություններ բժիշկ-մասնագետների և վիրաբույժների (խորհրդատվական)	0.20
Ծառայություններ առողջարանների և այլ առողջարանային հաստատությունների, կացության, բուժման և սպասարկման ապահովմամբ	0.14
Եփած երշիկ	0.11
Ծառայություններ միջնակարգ կրթության՝ դպրոցի ուսման վարձ	0.11
Ծառայություններ ատամնաբուժական, ատամների բուժման	0.10

[1] Ըստ ՀՀ ԿԲ հաշվարկների:
[2] Տվյալները վերանայվել են ՀՀ ԱՎԾ-ի կողմից:

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԵՎ ԳԱՆՁԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ՓՈԽՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

(մլն ՀՀ դրամ)

Ժամանակաշրջան	Պահանջներ Կառավարության նկատմամբ			Կառավարության հաշիվներ և ավանդներ					Զուտ կիսամյակային փոփոխություն
	Կառավարության արտաքին պարտատոմսեր	Կառավարության միջին ժամկետ և երկարաժամկետ պարտատոմսեր	Ընդամենը	Կենտրոնական բանկի իրացման ենթակա կառավարության արժեթղթեր	Կառավարության կողմից Կենտրոնական բանկում ունեցվող ֆիքսված ավանդներ	ՕՀԳ-երի միջոցներ հաշվին	Կառավարության այլ միջոցներ հաշվին	Ընդամենը	
2007									
Դեկտեմբեր [1]	0	4541	4541	93623	513	0	175	94311	**-89770**
2008									
Հունվար	0	4650	4650	111457	517	0	177	112151	**-107501**
Փետրվար	0	4266	4266	113865	519	0	177	114562	**-110295**
Մարտ	0	4113	4113	128159	520	0	94	128773	**-124659**
Ապրիլ	0	3934	3934	122435	518	2	92	123048	**-119113**
Մայիս	0	3769	3769	124631	516	19	92	125258	**-121489**
Հունիս	0	3592	3592	124166	512	375	91	125144	**-121552**
Հուլիս	0	3544	3544	113946	509	2247	91	116793	**-113248**
Օգոստոս	0	3543	3543	115687	513	1368	91	117659	**-114116**
Սեպտեմբեր	0	3301	3301	110511	510	774	212	112007	**-108706**
Հոկտեմբեր	0	3007	3007	113910	513	650	214	115287	**-112281**
Նոյեմբեր	0	2867	2867	136456	513	417	311	137696	**-134830**
Դեկտեմբեր	0	8397	8397	103895	518	2	435	104849	**-96452**

[1] Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության արդյունքները:

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԱՄՓՈՓ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

(մլն ՀՀ դրամ)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Դ - 07 [3]	Հ - 08	Փ - 08	Մ – 08 [3]	Ա - 08	Մ - 08	Հ – 08 [3]	Հ - 08	Օ - 08	Ս - 08 [3]	Հ - 08	Ն - 08	Դ - 08 [4]
(մնացորդը ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ)													
ՁՈՒՏ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐ [1,2]	***445999***	***435704***	***432751***	***424073***	***424318***	***409198***	***417822***	***425209***	***436167***	***430181***	***416993***	***418933***	***382819***
ՁՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***-18881***	***-43718***	***-43436***	***-43252***	***-19757***	***-14642***	***-5097***	***1031***	***-392***	***8167***	***20457***	***3081***	***66912***
Կառավարություն	-89770	-107501	-110295	-124659	-119113	-121489	-121552	-113248	-114116	-108706	-112281	-134830	-96452
Բանկեր	24596	22053	20153	30429	35415	38774	41943	36189	35565	37046	57118	65405	80625
այդ թվում՝ ռեպո համաձայնագրեր	10188	10521	7151	14524	19321	22112	24663	18906	15546	18959	38624	45958	60724
ՀՀ ԿԲ կողմից արտարժույթի ներգրավման սվոփ	0	0	0	0	0	0	0	0	2130	0	0	0	0
Ավանդներ (-)	0	-3000	-2000	-100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Հակադարձ ռեպո (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ՀՀ ԿԲ կողմից արտարժույթի տրամադրման սվոփ (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր (-)	-48958	-49666	-38771	-35982	-27858	-24399	-17744	-15218	-11782	-9351	-6898	-2926	-1437
Զուտ այլ ակտիվներ	95251	91396	85477	86961	91800	92472	92256	93308	89942	89177	82517	75432	84177
ՓՈՂԻ ԲԱԶԱ	***427118***	***391987***	***389315***	***380822***	***404561***	***394556***	***412725***	***426240***	***435775***	***438347***	***437449***	***422014***	***449731***
ԿԲ-ից դուրս կանխիկ ՀՀ դրամ	350274	330681	333451	325751	329178	333269	343329	356321	364756	361748	361177	347665	344503
Պարտադիր պահուստներ (ՀՀ դրամով)	37445	31378	27285	22566	28740	26771	28614	28572	27020	35248	25615	28497	38519
Պարտադիր պահուստներ (արտարժույթով)	38421	28877	27610	31445	45691	33687	39963	40426	43146	40458	49887	44998	65914
Այլ հաշիվներ	979	1051	969	1060	952	829	817	921	852	893	771	855	795
Այլ հաշիվներ (ՀՀ դրամով)	941	1022	955	1045	952	829	817	892	848	824	771	841	774
Այլ հաշիվներ (արտարժույթով)	38	29	14	15	0	0	0	29	4	70	0	14	21
(փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)													
ՁՈՒՏ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐ	***-***	***-10295***	***-2953***	***-8678***	***245***	***-15120***	***8624***	***7387***	***10958***	***-5987***	***-13188***	***1940***	***-36114***
ՁՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***-***	***-24837***	***281***	***185***	***23495***	***5115***	***9545***	***6129***	***-1423***	***8559***	***12290***	***-17375***	***63831***
Կառավարություն	-	-17731	-2795	-14364	5546	-2376	-63	8304	-868	5411	-3575	-22549	38378
Բանկեր	-	-2543	-1901	10276	4986	3359	3169	-5754	-624	1481	20072	8287	15220
այդ թվում՝ ավանդներ (-)	-	3000	-1000	-1900	-100	0	0	0	0	0	0	0	0
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր (-)	-	708	-10895	-2789	-8123	-3459	-6655	-2526	-3435	-2431	-2453	-3973	-1488
Զուտ այլ ակտիվներ	-	-3855	-5918	1483	4839	673	-217	1053	-3367	-764	-6660	-7085	8745
ՓՈՂԻ ԲԱԶԱ	***-***	***-35132***	***-2672***	***-8494***	***23739***	***-10005***	***18169***	***13516***	***9535***	***2572***	***-898***	***-15435***	***27716***
ԿԲ-ից դուրս կանխիկ ՀՀ դրամ	-	-19592	2769	-7700	3428	4090	10060	12992	8435	-3008	-571	-13512	-3162
Պարտադիր պահուստներ (ՀՀ դրամով)	-	-6067	-4093	-4719	6173	-1969	1844	-42	-1552	8227	-9633	2882	10022
Պարտադիր պահուստներ (արտարժույթով)	-	-9545	-1267	3835	14246	-12004	6277	462	2721	-2688	9429	-4889	20916
Այլ հաշիվներ	-	72	-82	91	-107	-123	-12	103	-69	41	-122	84	-60
Այլ հաշիվներ (ՀՀ դրամով)	-	81	-67	90	-92	-123	-12	74	-43	-24	-53	70	-68
Այլ հաշիվներ (արտարժույթով)	-	-9	-15	1	-15	0	0	29	-25	66	-69	14	8
(տոկոսային փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)													
ՁՈՒՏ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐ	***-***	***-2.3***	***-0.7***	***-2.0***	***0.1***	***-3.6***	***2.1***	***1.8***	***2.6***	***-1.4***	***-3.1***	***0.5***	***-8.6***
ՁՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***-***	***-131.5***	***0.6***	***0.4***	***54.3***	***25.9***	***65.2***	***120.2***	***-138.0***	***2182.5***	***150.5***	***-84.9***	***2071.6***
Կառավարություն	-	-19.8	-2.6	-13.0	4.4	-2.0	-0.1	6.8	-0.8	4.7	-3.3	-20.1	28.5
Բանկեր	-	-10.3	-8.6	51.0	16.4	9.5	8.2	-13.7	-1.7	4.2	54.2	14.5	23.3
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր (-)	-	1.4	-21.9	-7.2	-22.6	-12.4	-27.3	-14.2	-22.6	-20.6	-26.2	-57.6	-50.9
Զուտ այլ ակտիվներ	-	-4.0	-6.5	1.7	5.6	0.7	-0.2	1.1	-3.6	-0.8	-7.5	-8.6	11.6
ՓՈՂԻ ԲԱԶԱ	***-***	***-8.2***	***-0.7***	***-2.2***	***6.2***	***-2.5***	***4.6***	***3.3***	***2.2***	***0.6***	***-0.2***	***-3.5***	***6.6***
ԿԲ-ից դուրս կանխիկ ՀՀ դրամ	-	-5.6	0.8	-2.3	1.1	1.2	3.0	3.8	2.4	-0.8	-0.2	-3.7	-0.9
Պարտադիր պահուստներ (ՀՀ դրամով)	-	-16.2	-13.0	-17.3	27.4	-6.8	6.9	-0.1	-5.4	30.4	-27.3	11.3	35.2
Պարտադիր պահուստներ (արտարժույթով)	-	-24.8	-4.4	13.9	45.3	-26.3	18.6	1.2	6.7	-6.2	23.3	-9.8	46.5
Այլ հաշիվներ	-	7.4	-7.8	9.3	-10.1	-12.9	-1.4	12.7	-7.5	4.8	-13.7	10.9	-7.0

[1] Առանց սեփականաշնորհման միջոցների: ԿԲ զուտ միջազգային պահուստները (ՁՄՊ) իրենցից ներկայացնում են փոխարկելի արտարժույթով արտաքին ակտիվների և փոխարկելի արտարժույթով ու դրամով արտաքին պարտավորությունների տարբերությունը: «Զուտ միջազգային պահուստներ» ցուցանիշը նախկինում հրապարակվում էր «Զուտ արտաքին ակտիվներ (ՁԱԱ)» անվամբ: Անվանափոխությունից զատ, ցուցանիշի հաշվարկում մեթոդաբանական փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել:

[2] ՁՄՊ-ն հաշվարկված է ծրագրային փոխարժեքներով՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 304.22 դրամ, 1 ՀՓԻ = 1.5785 ԱՄՆ դոլար, 1 եվրո = 1.4692 ԱՄՆ դոլար, 1 ՄԲ ֆունտ ստեռլինգ = 1.9994 ԱՄՆ դոլար:

[3] Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

[4] Տվյալները նախնական են: Ներառված չեն ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

ՀՀ ԱՅԼ ԱՎԱՆԴԱՅԻՆ ԿԱՋՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ [1]

(մլն ՀՀ դրամ)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Դ - 07	Հ – 08	Փ – 08	Մ - 08	Ա - 08	Մ - 08	Հ - 08	Հ - 08	Օ - 08	Ս - 08	Հ - 08	Ն - 08	Դ - 08
ԶԱԱ (փոխարկելի արտարժույթ)	**-97806**	**-94839**	**-114687**	**-108249**	**-122615**	**-127093**	**-105323**	**-138367**	**-153213**	**-164506**	**-162518**	**-172918**	**-182042**
Արտաքին ակտիվներ փոխարկելի արտարժույթով	69351	69905	59227	72713	72749	72126	98032	83206	71312	75586	79593	88349	95129
Արտաքին պարտավորություններ փոխ. արտարժ.	-146865	-144488	-147539	-158080	-173386	-173856	-175876	-189419	-196840	-212088	-221758	-236661	-259546
Արտաքին պարտավորություններ դրամով	-20293	-20256	-26375	-22883	-21978	-25363	-27478	-32154	-27685	-28004	-20354	-24605	-17626
ԶՆԱ	**462914**	**452094**	**477427**	**485083**	**507861**	**514046**	**495231**	**543868**	**565958**	**583164**	**581444**	**571296**	**573086**
Զուտ պահանջներ Կառավարության նկատմամբ	35202	33642	37942	43736	43661	43749	42817	39982	42287	46162	49570	49112	58299
Պահանջներ Կառավարության նկատմամբ	55213	51421	55940	61661	62182	61524	61404	59992	63212	67975	71430	71848	75770
Պարտավորություններ Կառավարությանը	-20011	-17779	-17998	-17925	-18521	-17775	-18587	-20010	-20925	-21813	-21859	-22736	-17471
Զուտ պահանջներ ԿԲ նկատմամբ	120514	109367	94320	80946	88815	68381	65938	70048	71819	75820	52919	37599	49836
Պահանջներ ԿԲնկատմամբ	144654	133901	115925	110878	123481	106336	106740	105035	106001	111486	108583	101471	133727
Պարտավորություններ ԿԲ նկատմամբ	-24139	-24535	-21605	-29932	-34665	-37954	-40802	-34987	-34182	-35665	-55664	-63871	-83891
Տնտեսություն	465919	469389	501022	526235	550732	572998	596061	620977	650178	668237	686945	690671	692475
Ձեռնարկություններ	199440	199676	214335	227527	239157	247778	254366	265465	286516	296058	307444	310317	307659
Դրամով	84852	82427	88172	96407	99947	103279	109684	112825	120493	122787	124314	127997	127457
Արտարժույթով	113289	115967	124935	129919	137834	143440	143592	150895	164233	171073	180772	179860	177713
Արժեթղթեր	1299	1282	1229	1201	1375	1059	1090	1745	1789	2197	2358	2460	2489
Տնային տնտեսություններ	249007	253437	267860	279074	292437	306156	322560	336807	345496	354792	362472	364799	371056
Դրամով	191445	195351	205170	215010	226828	238942	254300	266832	273837	281166	287533	287529	288934
Արտարժույթով	57562	58087	62690	64065	65609	67214	68259	69975	71659	73627	74939	77270	82121
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ	9624	9703	9715	9725	9811	9817	9715	9775	9945	9877	9985	9363	9491
Դրամով	104	107	99	122	230	270	286	403	506	492	512	502	523
Արտարժույթով	9520	9596	9615	9603	9582	9546	9429	9372	9440	9385	9473	8862	8968
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	7848	6573	9112	9909	9326	9248	9421	8930	8221	7510	7044	6192	4269
Դրամով	7123	5668	7851	8592	7834	7661	7608	6897	6177	5161	4530	4679	3235
Արտարժույթով	724	906	1261	1316	1492	1586	1813	2033	2044	2349	2513	1513	1034
Զուտ այլ ակտիվներ	-158722	-160304	-155856	-165834	-175347	-171083	-209585	-187139	-198326	-207055	-207991	-206087	-227524
Արտաքին ակտիվներ դրամով	3230	3290	3909	3856	3363	3602	4365	4401	4551	5734	5678	5629	5785
Արտաքին ակտիվներ (ոչ փոխարկելի արտարժ.)	881	596	398	521	226	305	224	180	174	241	159	168	127
Արտաքին պարտավորություններ (ոչ փոխարկելի արտարժույթ)	-3	-3	-68	-12	-3	-3	-29	-46	-5	-32	-10	-4	-4
Ներդրումներ փայաբաժիններում	1250	1285	1294	1309	1301	1327	1644	1650	1668	1671	1686	1697	1702
Այլ ավանդային կազմ. միջև միջհատվածային պահանջներ (զուտ)	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Միջբանկային պահանջներ (զուտ)	103	263	66	175	87	60	326	289	168	764	251	414	437
Վարկային կազմակերպությունների միջև պահանջներ (զուտ)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	20	0	0
Այլ ակտիվներ	81077	78924	89427	91557	76111	84623	95050	96610	95461	95635	94009	87704	79061
Թողարկված պարտատոմսեր	-614	-621	-620	-622	-625	-954	-1350	-2752	-2882	-2883	-2821	-2841	-4672
Կապիտալ հաշիվներ	-185296	-187156	-190203	-196423	-199817	-202641	-212644	-215904	-229733	-231925	-238702	-240260	-254742
Այլ պարտավորություններ	-59377	-56883	-60059	-66197	-55989	-57402	-97172	-71566	-67729	-76279	-68260	-58595	-55217
Ավանդներ	**365108**	**357255**	**362740**	**376834**	**385246**	**386953**	**389909**	**405501**	**412745**	**418658**	**418925**	**398378**	**391044**
Դրամով ավանդներ	235003	230886	235223	236518	238597	247424	246651	252920	257971	271465	262235	252437	221236
Ցպահանջ ավանդներ	130363	122615	125221	117237	118646	115120	111967	112592	117895	127217	117913	107150	98919
Ժամկետային ավանդներ	104640	108271	110002	119281	119950	132304	134685	140327	140076	144248	144322	145286	122317
Ավանդներ արտարժույթով	130105	126369	127517	140316	146649	139529	143258	152581	154774	147193	156691	145941	169808
Ցպահանջ ավանդներ	58926	55326	52959	59088	61399	53541	53919	65958	61587	57694	56536	53580	67219
Ժամկետային ավանդներ	71179	71043	74559	81228	85250	85988	89339	86623	93187	89499	100154	92361	102589

[1] *Ընդգրկված են առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների ցուցանիշները:*

ՀՀ ԱՎԱՆԴԱՅԻՆ ԿԱՋՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ [1]

(մլն ՀՀ դրամ)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Դ-07 [6]	Հ-08	Փ-08	Մ–08 [6]	Ա-08	Մ-08	Հ–08 [6]	Հ-08	Օ-08	Ս–08 [6]	Հ-08	Ն-08	Դ-08 [7]
(ննջող ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ)													
ՁՈՒՏ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ [2]	***348193***	***340865***	***318065***	***315824***	***301703***	***282104***	***312499***	***286842***	***282954***	***265675***	***254474***	***246015***	***200777***
ՁՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***343742***	***323525***	***357022***	***364448***	***391215***	***415561***	***398605***	***453502***	***470457***	***487884***	***500278***	***475315***	***507011***
Կառավարություն	-54568	-73859	-72353	-80924	-75453	-77740	-78735	-73266	-71830	-62543	-62710	-85718	-38153
Տնտեսություն	465924	469393	501025	526239	550793	573197	596273	621229	650481	668581	687289	691007	692805
Ֆեռնարկ. և կազմակերպ.	199440	199676	214335	227527	239157	247778	254366	265465	286516	296058	307444	310317	307659
որից՝ կուտակված տոկոսներ	1486	1436	1460	1728	1772	1925	2027	2202	2326	2379	2539	2405	2411
Տնային տնտեսություններ	249012	253441	267863	279078	292499	306355	322771	337058	345799	355137	362815	365135	371386
որից՝ կուտակված տոկոսներ	2804	3154	3290	3783	3874	4247	4461	4765	4846	4726	4643	4481	4594
Շահույթ չհետաձգող կազմակերպություններ	9624	9703	9715	9725	9811	9817	9715	9775	9945	9877	9985	9363	9491
որից՝ կուտակված տոկոսներ	63	64	60	64	62	64	47	48	49	47	49	44	46
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	7848	6573	9112	9909	9326	9248	9421	8930	8221	7510	7044	6192	4269
որից՝ կուտակված տոկոսներ	24	21	20	30	29	38	48	56	42	39	44	37	18
Զուտ այլ ակտիվներ	-67614	-72009	-71651	-80868	-84126	-79896	-118933	-94460	-108194	-118153	-124301	-129974	-147642
ԴՐԱՄԱՅԻՆ ԶԱՆԳՎԱԾ [3]	***561792***	***537993***	***547554***	***539941***	***546268***	***558137***	***567846***	***587734***	***598633***	***606296***	***598062***	***575375***	***537958***
ՓՈՂԻ ԶԱՆԳՎԱԾ [4]	***691935***	***664391***	***675086***	***680272***	***692918***	***697665***	***711104***	***740344***	***753412***	***753559***	***754753***	***721330***	***707788***
Շրջանառությունում կանխիկ ՀՀ դրամ	325849	306085	311377	302378	306720	309883	320378	333922	339814	334007	335056	322098	315949
Ցպահանջ ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով [5]	131304	123637	126176	118282	119598	115949	112784	113484	118743	128041	118684	107992	99692
որից՝ կուտակված տոկոսներ	44	77	110	66	81	133	83	92	122	82	104	130	43
Ժամկետային ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	104640	108271	110002	119281	119950	132304	134685	140327	140076	144248	144322	145286	122317
որից՝ կուտակված տոկոսներ	1433	1176	1207	1332	1390	1628	1771	1757	1893	1978	1940	2139	1968
Արտարժույթով ավանդներ և փոխառություններ	130143	126398	127532	140331	146649	139529	143258	152610	154778	147263	156691	145955	169830
Ցպահանջ [5]	58964	55354	52973	59103	61399	53541	53919	65987	61591	57764	56536	53593	67240
որից՝ կուտակված տոկոսներ	11	16	27	18	15	26	12	18	29	15	20	30	11
Ժամկետային	71179	71043	74559	81228	85250	85988	89339	86623	93187	89499	100154	92361	102589
որից՝ կուտակված տոկոսներ	948	782	847	957	1017	1147	1173	1233	1366	1413	1486	1541	1643
(փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)													
ՁՈՒՏ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***-***	***-7328***	***-22801***	***-2240***	***-14121***	***-19598***	***30395***	***-25657***	***-3888***	***-17280***	***-11200***	***-8459***	***-45239***
ՁՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***-***	***-20216***	***33496***	***7426***	***26767***	***24346***	***-16956***	***54897***	***16956***	***17427***	***12394***	***-24963***	***31696***
Կառավարություն	-	-19291	1505	-8570	5471	-2288	-994	5469	1437	9286	-167	-23008	47565
Տնտեսություն	-	3470	31632	25213	24554	22404	23076	24956	29252	18100	18708	3718	1798
Ֆեռնարկ. և կազմակերպ.	-	235	14660	13192	11629	8621	6588	11099	21051	9542	11387	2872	-2658
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	-50	23	269	44	153	101	176	124	53	160	-134	6
Տնային տնտեսություններ	-	4430	14422	11215	13421	13856	16416	14287	8740	9338	7679	2319	6251
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	351	136	492	91	373	214	304	81	-120	-82	-163	114
Շահույթ չհետաձգող կազմակերպություններ	-	79	12	10	86	5	-102	60	170	-68	109	-622	127
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	0	-4	4	-2	2	-17	1	0	-2	2	-5	2
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	-	-1274	2538	797	-582	-79	174	-491	-709	-711	-466	-851	-1923
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	-3	-2	11	-1	9	10	8	-14	-3	5	-7	-19
Զուտ այլ ակտիվներ	-	-4395	359	-9217	-3258	4230	-39037	24473	-13734	-9959	-6147	-5674	-17667
ԴՐԱՄԱՅԻՆ ԶԱՆԳՎԱԾ	***-***	***-23799***	***9561***	***-7613***	***6328***	***11868***	***9710***	***19888***	***10900***	***7663***	***-8234***	***-22686***	***-37417***
ՓՈՂԻ ԶԱՆԳՎԱԾ	***-***	***-27544***	***10695***	***5186***	***12646***	***4747***	***13439***	***29240***	***13068***	***147***	***1194***	***-33422***	***-13543***
Շրջանառությունում կանխիկ ՀՀ դրամ	-	-19763	5291	-8999	4342	3164	10495	13545	5892	-5807	1049	-12959	-6149
Ցպահանջ ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	-	-7667	2539	-7894	1317	-3649	-3165	700	5259	9298	-9357	-10692	-8299
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	33	32	-44	15	52	-50	8	31	-41	22	26	-87
Ժամկետային ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	-	3631	1731	9279	669	12354	2380	5643	-251	4172	73	964	-22969
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	-257	31	126	58	238	143	-14	137	84	-38	199	-171
Արտարժույթով ավանդներ և փոխառություններ	-	-3745	1134	12799	6318	-7121	3729	9352	2168	-7516	9428	-10736	23875
Ցպահանջ	-	-3609	-2382	6130	2296	-7858	378	12068	-4396	-3827	-1227	-2943	13647
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	5	11	-9	-3	11	-14	6	11	-15	6	10	-19
Ժամկետային	-	-136	3516	6669	4022	737	3351	-2716	6564	-3689	10656	-7793	10228
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	-166	65	111	60	130	26	60	133	48	73	55	101

(տոկոսային փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)

ԶՈՒՏ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	-	***-2.1***	***-6.7***	***-0.7***	***-4.5***	***-6.5***	***10.8***	***-8.2***	***-1.4***	***-6.1***	***-4.2***	***-3.3***	***-18.4***
ԶՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	-	***-5.9***	***10.4***	***2.1***	***7.3***	***6.2***	***-4.1***	***13.8***	***3.7***	***3.7***	***2.5***	***-5.0***	***6.7***
Կառավարություն	-	-35.4	2.0	-11.8	6.8	-3.0	-1.3	6.9	2.0	12.9	-0.3	-36.7	55.5
Տնտեսություն	-	0.7	6.7	5.0	4.7	4.1	4.0	4.2	4.7	2.8	2.8	0.5	0.3
Չեռնարկ. և կազմակերպ.	-	0.1	7.3	6.2	5.1	3.6	2.7	4.4	7.9	3.3	3.8	0.9	-0.9
Տնային տնտեսություններ	-	1.8	5.7	4.2	4.8	4.7	5.4	4.4	2.6	2.7	2.2	0.6	1.7
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ	-	0.8	0.12	0.1	0.9	0.1	-1.0	0.6	1.7	-0.7	1.1	-6.2	1.4
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	-	-16.2	38.6	8.7	-5.9	-0.8	1.9	-5.2	-7.9	-8.7	-6.2	-12.1	-31.1
Զուտ այլ ակտիվներ	-	-6.5	0.5	-12.9	-4.0	5.0	-48.9	20.6	-14.5	-9.2	-5.2	-4.6	-13.6
ԴՐԱՄԱՅԻՆ ԶԱՆԳՎԱԾ	-	***-4.2***	***1.8***	***-1.4***	***1.2***	***2.2***	***1.7***	***3.5***	***1.9***	***1.3***	***-1.4***	***-3.8***	***-6.5***
ՓՈՂԻ ԶԱՆԳՎԱԾ	-	***-4.0***	***1.6***	***0.8***	***1.9***	***0.7***	***1.9***	***4.1***	***1.8***	***0.0***	***0.2***	***-4.4***	***-1.9***
Շրջանառությունում կանխիկ ՀՀ դրամ	-	-6.1	1.7	-2.9	1.4	1.0	3.4	4.2	1.8	-1.7	0.3	-3.9	-1.9
Ցպահանջ ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	-	-5.8	2.1	-6.3	1.1	-3.1	-2.7	0.6	4.6	7.8	-7.3	-9.0	-7.7
Ժամկետային ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	-	3.5	1.6	8.4	0.6	10.3	1.8	4.2	-0.2	3.0	0.1	0.7	-15.8
Արտարժույթով ավանդներ և փոխառություններ	-	-2.9	0.9	10.0	4.5	-4.9	2.7	6.5	1.4	-4.9	6.4	-6.9	16.4
Ցպահանջ	-	-6.1	-4.3	11.6	3.9	-12.8	0.7	22.4	-6.7	-6.2	-2.1	-5.2	25.5
Ժամկետային	-	-0.2	4.9	8.9	5.0	0.9	3.9	-3.0	7.6	-4.0	11.9	-7.8	11.1

[1] Ընդգրկված են ՀՀ կենտրոնական բանկի, առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների ցուցանիշները: Ավանդային կազմակերպությունների ենթահատվածը ընդլայնվել է՝ ընդգրկելով նաև վարկային կազմակերպությունները:

[2] ԶԱՄ-ն ընդգրկում է միայն փոխարկելի արտարժույթով ակտիվները և փոխարկելի արտարժույթով ու դրամով արտաքին պարտավորությունները: Կենտրոնական բանկի ԶՄՊ-ն հաշվարկված է ծրագրային փոխարժեքներով (1 ԱՄՆ դոլար = 304.22 դրամ, 1 ՀՓԻ = 1.5785 ԱՄՆ դոլար, 1 եվրո = 1.4692 ԱՄՆ դոլար, 1 ՄԲ ֆունտ ստեռլինգ = 1.9994 ԱՄՆ դոլար), առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների ԶԱՄ-ն՝ փաստացի փոխարժեքներով:

[3] Ընդգրկում է կանխիկը շրջանառությունում, ռեզիդենտների՝ միայն դրամով ցպահանջ և ժամկետային ավանդները և փոխառությունները (ներառյալ կուտակված տոկոսները):

[4] Ընդգրկում է կանխիկը շրջանառությունում, ռեզիդենտների՝ դրամով ցպահանջ և ժամկետային ավանդները և փոխառությունները, արտարժութային ավանդները և փոխառությունները (ներառյալ կուտակված տոկոսները):

[5] Ներառյալ հաշիվները:

[6] Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

[7] Տվյալները նախնական են: Ներառված չեն ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

	2008 թ. առաջին եռամսյակ	2008 թ. երկրորդ եռամսյակ	2008 թ. երրորդ եռամսյակ	2008 թ. չորրորդ եռամսյակ
Միջին եռամսյակային ակտիվներ[1] *(հազար ՀՀ դրամ)*	773206082	850365487	926861897	991797918
Միջին եռամսյակային վարկեր *(հազար ՀՀ դրամ)*	436439502	502875266	570440278	614075032
Միջին եռամսյակային պարտավորություններ *(հազար ՀՀ դրամ)*	595902870	660611691	717806691	765421307
Միջին եռամսյակային ավանդներ *(հազար ՀՀ դրամ)*	398652238	437691544	469850761	454852487
Միջին եռամսյակային կապիտալ *(հազար ՀՀ դրամ)*	177303212	189753796	209055206	226376610
Միջին եռամսյակային ընդհանուր կապիտալի համարժեքության նորմատիվային ցուցանիշ *(%)*	27.55	26.38	26.75	27.31
Միջին եռամսյակային ընդհանուր իրացվելիության նորմատիվային ցուցանիշ *(%)*	31.82	28.67	26.60	24.18
Միջին եռամսյակային ընթացիկ իրացվելիության նորմատիվային ցուցանիշ *(%)*	99.81	96.41	93.79	97.67

[1] Միջին եռամսյակային ցուցանիշները հաշվարկվում են եռամսյակի երեք ամիսների մնացորդների միջինացմամբ:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՅԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԸ

Ցուցանիշներ	2007 [4]	2008											
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ	Ս	Հ	Ն	Դ
Վարկեր [1]													
Իրավաբանական անձանց													
ՀՀ դրամով	13.6	14.1	13.4	14.1	14.0	14.2	15.8	14.1	13.3	14.3	14.0	15.1	13.0
ԱՄՆ դոլարով	13.3	13.2	12.5	13.2	13.0	13.0	12.7	13.1	12.1	11.9	13.7	13.9	14.0
Ֆիզիկական անձանց													
ՀՀ դրամով	19.9	19.5	19.2	19.4	19.6	19.3	19.1	19.3	19.4	19.3	19.5	20.2	20.6
ԱՄՆ դոլարով	18.5	17.0	17.5	17.2	17.1	13.9	14.0	18.6	16.1	16.6	17.2	18.7	13.1
Ավանդներ [1]													
Իրավաբանական անձանցից													
ՀՀ դրամով	5.8	6.6	6.4	6.7	6.2	5.7	5.7	5.9	6.3	6.6	7.2	7.8	7.3
ԱՄՆ դոլարով	5.1	5.0	6.2	4.5	2.5	5.7	5.2	3.8	2.5	5.1	6.1	4.4	7.7
Ֆիզիկական անձանցից													
ՀՀ դրամով	6.3	6.4	5.8	7.9	6.1	5.7	5.9	6.8	7.0	6.8	6.9	7.2	8.4
ԱՄՆ դոլարով	5.1	5.4	5.2	5.9	5.7	5.6	5.3	5.1	5.3	5.2	4.9	5.2	5.7
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված պարտատոմսերի եկամտաբերությունը [2,3]	7.3	7.0	7.2	7.3	7.4	7.5	7.7	7.6	8.0	-	-	-	-
Պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերի եկամտաբերությունը [3]	-	6.9	-	-	7.0	7.0	7.2	7.5	8.2	8.3	8.4	8.9	9.1

[1] Հաշվարկված են որպես մինչև 1 տարի ժամկետով (բացառությամբ ցպահանջի) ներգրավված/տեղաբաշխված միջոցների միջին կշռված տոկոսադրույք:

[2] Ներառված են բոլոր ժամկետայնության արժեթղթերը:

[3] Ներկայացված են առաջնային շուկայում տեղաբաշխված արժեթղթերի միջին կշռված եկամտաբերությունները:

[4] Ներկայացված են տարվա վերջին ամսվա տոկոսադրույքները:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՀՀ ԿԲ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾԱՎԱԼԸ

(մլն ՀՀ դրամ)

Ժամկետը	Ռեպո համաձայնագրեր[1]	Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր[1]	Ներգրավվող ավանդներ[1]	Լոմբարդային վարկեր[1]	Պետական պարտատոմսերի առք	Պետական պարտ. վաճառք
2007						
Հունվար	1570.0	-	148850.0	-	-	-
Փետրվար	55.8	-	215500.0	-	-	-
Մարտ	13886.6	-	68050.0	-	-	-
Ապրիլ	32158.6	-	7900.0	-	1858.4	-
Մայիս	34374.5	-	22050.0	-	-	-
Հունիս	5419.6	-	17400.0	-	-	-
Հուլիս	1489.9	5838.0	31450.0	-	-	-
Օգոստոս	9855.9	-	19450.0	-	-	-
Սեպտեմբեր	24559.7	-	18850.0	-	-	-
Հոկտեմբեր	39702.9	-	9750.0	-	-	-
Նոյեմբեր	26356.5	451.0	53750.0	2001.2	-	-
Դեկտեմբեր	49102.0	-	69150.0	929.0	-	-
2008						
Հունվար	52586.1	-	132800.0	-	-	-
Փետրվար	30332.4	-	86650.0	-	-	-
Մարտ	43941.0	-	56100.0	-	-	-
Ապրիլ	91219.7	-	4800.0	-	-	-
Մայիս	72239.2	-	44150.0	-	-	-
Հունիս	88627.1	-	49180.0	-	-	-
Հուլիս	100162.0	-	55960.0	-	-	-
Օգոստոս	55082.6	-	65800.0	-	-	-
Սեպտեմբեր	66306.4	-	69850.0	-	-	-
Հոկտեմբեր	129691.0	-	51050.0	-	-	-
Նոյեմբեր	158162.5	-	20650.0	-	-	-
Դեկտեմբեր	251788.7	-	7100.0	-	5260.3	-

[1] Մարումները հանված չեն:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՀՀ ԿԲ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԸ

(%)

Գործողության ժամկետը	Գործառնության տեսակը		
	Ռեպո համաձայնագրեր	Ներգրավվող ավանդներ	Լոմբարդային վարկեր
27.12.2003-08.03.2004	9.00	5.00	20.00
09.03.2004-06.04.2004	6.00	3.00	20.00
07.04.2004-13.07.2004	6.00	1.00	20.00
14.07.2004-22.08.2004	5.00	1.00	20.00
23.08.2004-17.10.2004	4.00	1.00	16.00
18.10.2004-09.01.2005	3.75	1.00	16.00
10.01.2005-13.06.2005	4.50	1.75	16.00
14.03.2005-09.08.2005	3.75	1.75	16.00
10.08.2005-25.12.2005	3.00	1.00	16.00
26.12.2005-05.02.2006	3.50	1.00	16.00
06.02.2006-15.03.2006	4.00	1.00	16.00
16.03.2006-02.04.2006	4.00	1.00	12.00
03.04.2006-03.05.2006	4.00	1.00	8.00
04.05.2006-31.07.2006	4.00	1.00	7.00
01.08.2006-31.08.2006	4.25	1.00	7.00
01.09.2006-02.10.2006	4.50	1.50	7.50
03.10.2006-02.04.2007	4.75	1.75	7.75
03.04.2007-02.07.2007	4.50	1.50	7.50
03.07.2007-02.10.2007	4.75	1.75	7.75
03.10.2007-04.11.2007	5.00	2.00	8.00
05.11.2007-04.12.2007	5.25	2.25	8.25
05.12.2007-04.02.2008	5.75	2.75	8.75
05.02.2008-04.03.2008	6.00	3.00	9.00
04.03.2008-02.04.2008	6.25	3.25	9.25
03.04.2008-05.05.2008	6.50	3.50	9.50
06.05.2008-03.06.2008	6.75	3.75	9.75
04.06.2008-02.07.2008	7.00	4.00	10.00
03.07.2008-04.08.2008	7.25	4.25	10.25
05.08.2008-02.09.2008	7.50	4.50	10.50
03.09.2008-02.12.2008	7.75	4.75	10.75
03.12.2008-	7.25	4.25	10.25

ՄԻՋԲԱՆԿԱՅԻՆ ՌԵՊՈ ՇՈՒԿԱՅԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ցուցանիշներ	մինչև 7 օր		8 – 14 օր		15 – 28 օր		28 օր և ավելի		Ընդամենը	
	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%
Հունվար 08	***18416.25***	***5.79***	***8493.31***	***6.46***	***2355.63***	***6.65***	***485.76***	***6.80***	***29750.943***	***6.07***
Առավելագույն տոկոսադրույք		7.00		8.00		8.00		7.25		8.00
Նվազագույն տոկոսադրույք		5.00		5.50		6.25		6.50		5.00
Ստանդարտ շեղում		0.55		0.42		0.40		0.38		0.58
Փետրվար	***26534.75***	***6.16***	***12903.44***	***6.72***	***2513.31***	***6.86***	***1111.85***	***7.00***	***43063.347***	***6.39***
Առավելագույն տոկոսադրույք		8.00		8.00		7.50		8.50		8.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		5.50		5.75		5.75		6.00		5.50
Ստանդարտ շեղում		0.56		0.47		0.41		0.63		0.58
Մարտ	***32061.85***	***6.41***	***12802.07***	***6.97***	***1798.00***	***7.47***	***1299.62***	***7.50***	***47961.545***	***6.63***
Առավելագույն տոկոսադրույք		7.50		7.50		7.75		8.50		8.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		5.00		6.00		6.75		7.25		5.00
Ստանդարտ շեղում		0.55		0.38		0.21		0.25		0.54
Ապրիլ	***27367.69***	***6.99***	***10906.80***	***7.58***	***2997.96***	***7.79***	***583.72***	***7.50***	***41856.177***	***7.21***
Առավելագույն տոկոսադրույք		9.25		8.00		9.25		7.50		9.25
Նվազագույն տոկոսադրույք		4.50		6.50		6.50		7.50		4.50
Ստանդարտ շեղում		0.57		0.32		0.44		-		0.55
Մայիս	***18703.22***	***6.79***	***10513.32***	***7.43***	***3567.08***	***7.74***	***691.85***	***7.36***	***33475.468***	***7.10***
Առավելագույն տոկոսադրույք		8.00		8.50		8.00		7.75		8.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		5.25		6.75		7.25		7.00		5.25
Ստանդարտ շեղում		0.74		0.35		0.16		0.34		0.60
Հունիս	***16901.33***	***6.80***	***8596.42***	***8.02***	***4231.26***	***7.96***	***448.47***	***7.70***	***30177.478***	***7.33***
Առավելագույն տոկոսադրույք		8.25		8.25		8.25		8.00		8.25
Նվազագույն տոկոսադրույք		5.50		7.00		7.50		7.00		5.50
Ստանդարտ շեղում		0.80		0.22		0.21		0.50		0.65
Հուլիս	***33851.98***	***6.49***	***10066.06***	***7.80***	***5608.93***	***8.09***	***395.00***	***8.25***	***49921.973***	***6.95***
Առավելագույն տոկոսադրույք		8.50		8.50		8.50		8.50		8.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		4.50		6.75		7.75		8.00		4.50
Ստանդարտ շեղում		1.15		0.46		0.20		0.29		1.03
Օգոստոս	**27382.21**	**7.30**	**10356.00**	**7.86**	**6803.50**	**8.39**	**584.64**	**8.33**	**45126.35**	**7.61**
Առավելագույն տոկոսադրույք		8.50		8.50		8.50		8.50		8.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		5.00		6.75		8.00		8.00		5.00
Ստանդարտ շեղում		0.92		0.53		0.19		0.16		0.78
Սեպտեմբեր	**21381.95**	**7.53**	**9129.90**	**8.15**	**4307.00**	**8.43**	**434.94**	**8.54**	**35253.79**	**7.81**
Առավելագույն տոկոսադրույք		8.75		8.75		8.75		8.75		8.75
Նվազագույն տոկոսադրույք		6.00		7.00		7.60		8.00		6.00
Ստանդարտ շեղում		0.83		0.45		0.18		0.27		0.69
Հոկտեմբեր	**36590.38**	**7.79**	**7622.64**	**8.40**	**3214.90**	**8.61**	**455.66**	**8.57**	**47883.58**	**7.95**
Առավելագույն տոկոսադրույք		9.00		9.00		8.75		8.75		9.00
Նվազագույն տոկոսադրույք		6.50		7.50		8.00		8.25		6.50
Ստանդարտ շեղում		0.60		0.33		0.17		0.19		0.53
Նոյեմբեր	**14867.79**	**8.51**	**5876.13**	**8.96**	**1795.00**	**8.94**	**50.53**	**8.75**	**22589.45**	8.66
Առավելագույն տոկոսադրույք		9.75		9.50		9.25		8.75		9.75
Նվազագույն տոկոսադրույք		7.50		8.00		8.50		8.75		7.50
Ստանդարտ շեղում		0.47		0.25		0.18		-		0.41
Դեկտեմբեր	**15342.02**	**8.18**	**4577.71**	**8.28**	**2549.85**	**8.51**	**256.45**	**9.00**	**22726.04**	**8.25**
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.00		9.00		9.00		9.00		10.00
Նվազագույն տոկոսադրույք		7.00		7.00		8.00		8.75		7.00
Ստանդարտ շեղում		0.60		0.54		0.31		0.14		0.56
Ընդամենը	**289401.42**	**7.00**	**111843.80**	**7.60**	**41742.42**	**8.03**	**6798.50**	**7.69**	**449786.135**	**7.26**
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.00		9.50		9.25		9.00		10.00
Նվազագույն տոկոսադրույք		4.50		5.50		5.75		6.00		4.50
Ստանդարտ շեղում		1.04		0.80		0.62		0.67		0.96

ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՁԵՎԱՎՈՐՎԱԾ ՀՀ ԴՐԱՄ / ԱՄՆ ԴՈԼԱՐ ՄԻՋԻՆ ՓՈԽԱՐԺԵՔԸ

Ամսաթիվ	Դ - 07	Հ - 08	Փ - 08	Մ - 08	Ա - 08	Մ - 08	Հ - 08	Հ - 08	Օ - 08	Ս - 08	Հ - 08	Ն - 08	Դ - 08
1	-	-	307.61	-	307.34	-	-	302.68	300.87	302.44	301.92	-	305.31
2	-	-	-	-	307.38	-	305.42	302.62	-	302.02	302.15	-	305.72
3	306.94	304.22	-	308.10	308.12	-	305.66	303.55	-	301.56	303.20	303.69	306.45
4	306.50	-	308.18	308.15	308.31	306.82	305.95	303.75	300.73	301.39	-	304.09	306.82
5	306.44	-	308.27	308.40	-	306.95	306.47	-	301.05	301.11	-	303.99	307.82
6	305.67	-	308.83	308.69	-	307.23	306.64	-	300.85	-	303.91	304.32	-
7	304.71	305.33	308.87	308.77	308.62	307.22	-	303.95	301.07	-	304.05	304.41	-
8	-	305.86	308.97	-	308.81	307.13	-	304.51	301.24	301.87	305.57	-	308.08
9	-	307.09	-	-	309.12	-	306.94	304.15	-	302.82	306.51	-	308.41
10	303.70	307.15	-	308.91	309.47	-	307.19	303.91	-	302.66	307.37	304.77	308.49
11	303.50	307.64	309.63	308.90	309.65	-	307.26	303.12	301.17	302.75	-	304.96	308.50
12	303.01	307.82	309.82	309.20	-	306.97	307.22	-	301.45	301.99	-	305.23	308.37
13	302.36	-	310.43	309.21	-	307.25	306.19	-	301.69	302.44	307.45	305.51	-
14	301.51	308.57	310.58	309.08	309.88	307.50	-	303.26	301.23	-	307.11	305.54	-
15	-	308.47	310.59	-	310.13	307.55	-	302.64	301.14	-	305.82	-	308.55
16	-	308.71	-	-	310.39	307.58	305.37	302.57	301.01	302.47	305.74	-	308.62
17	302.09	307.23	-	309.19	310.35	-	305.34	302.31	-	302.50	306.66	305.68	308.34
18	303.36	306.15	310.38	309.15	310.22	-	304.59	301.92	-	302.46	-	305.88	308.34
19	304.36	-	310.15	309.31	-	308.24	304.69	-	301.15	302.95	-	305.97	308.31
20	303.91	-	____	309.10	-	308.62	304.84	-	301.30	-	307.14	305.94	-
21	303.64	305.77	308.95	308.78	310.16	308.83	-	301.33	301.43	-	307.76	305.00	-
22	-	305.79	307.54	-	310.08	308.83	-	301.41	302.38	302.64	308.68	-	308.35
23	-	306.90	307.54	-	309.68	308.56	304.32	301.28	-	303.77	309.11	-	308.37
24	303.45	307.05	-	308.77	-	-	302.83	301.31	-	304.31	309.18	305.59	308.35
25	303.48	306.60	307.47	308.48	309.34	-	302.12	301.09	303.44	304.08	-	305.80	308.37
26	304.27	-	306.89	308.41	309.34	307.96	301.97	-	304.54	303.46	-	306.00	308.42
27	304.22	-	307.02	308.02	-	306.85	302.06	-	304.48	-	308.63	306.08	308.44
28	304.57	-	307.55	307.81	308.17	-	302.65	300.95	304.22	-	307.21	305.42	-
29	304.22	306.87	307.81	307.81	307.48	306.01	-	300.95	303.33	302.35	306.27	305.42	308.01
30	304.22	306.62	-	-	306.82	305.52	302.65	301.03	303.33	302.12	305.78	305.42	306.73
31	304.22	306.84	-	307.25	-	305.52	-	300.97	-	-	305.10	-	306.73
ժամանակահատվածի վերջ	**304.22**	**306.84**	**307.81**	**307.25**	**306.82**	**305.52**	**302.65**	**300.97**	**303.33**	**302.12**	**305.10**	**305.42**	**306.73**
ժամանակահատվածի միջին	**304.10**	**306.83**	**308.72**	**308.61**	**309.04**	**307.36**	**304.93**	**302.40**	**301.96**	**302.55**	**306.19**	**305.21**	**307.83**

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ [1]

(մլն ԱՄՆ դոլար)

Ցուցանիշներ	2007	2008											
	Դ [3]	Հ	Փ	Մ [3]	Ա	Մ	Հ [3]	Հ	Օ	Ս [3]	Հ	Ն	Դ [4]
Համախառն միջազգային պահուստներ *(առանց սեփականաշն. միջոցների)*	1659.2	1628.1	1621.7	1606.0	1595.2	1546.7	1579.6	1603.5	1612.8	1585.2	1489.2	1498.7	1405.0
Համախառն միջազգային պահուստներ	1659.2	1628.1	1621.7	1606.0	1595.2	1546.7	1579.6	1603.5	1612.8	1585.2	1489.2	1498.7	1405.0
Ոսկի	0.0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ՀՓԻ ԱՄՀ - ում	9.7	9.8	7.2	7.5	19.8	18.2	14.6	14.5	14.1	14.0	5.8	6.3	3.3
Պահուստային դիրքը ԱՄՀ-ում	0.0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Արտարժույթ [2]	1649.5	1618.3	1614.5	1598.5	1575.4	1528.5	1565.0	1589.0	1598.7	1571.3	1483.4	1492.4	1401.7

[1] Հաշվարկված է փաստացի փոխարժեքներով:

[2] Ընդգրկված են միայն փոխարկելի արտարժույթով ակտիվները:

[3] Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

[4] Տվյալները նախնական են: Ներառված չեն ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԴԻՐՔԸ

մլն ԱՄՆ դոլար

Ցուցանիշներ	Մնացորդը 30.09.08թ. դրությամբ	Փոփոխություններ					Մնացորդը 31.12.08թ. դրությամբ
		Գործառնությունների հաշվին	Գների փոփոխությունների հաշվին	Փոխարժեքի փոփոխությունների հաշվին	Այլ ճշտումներ	Ընդհանուր փոփոխություններ	
Ակտիվներ	**280.5**	**36.8**	**0.0**	**-2.8**	**-0.6**	**33.5**	**314.0**
Ուղղակի ներդրումներ արտերկրներում	6.9	0.0	0.0	-0.1	0.0	-0.1	6.9
Բաժնետիրական կապիտալ	1.2	0.0	0.0	-0.0	0.0	-0.0	1.2
Վերաներդրված շահույթ	5.7	0.0	0.0	-0.1	0.0	-0.1	5.7
Այլ կապիտալ							
Պորտֆելային ներդրումներ	1.2	-0.8	0.0	-0.0	0.0	-0.8	0.4
Բաժնետոմսեր	0.6	-0.2	0.0	-0.0	0.0	-0.3	0.3
Պարտքային պարտավորություններ	0.6	-0.5	0.0	-0.0	0.0	-0.5	0.1
Պարտատոմսեր	0.6	-0.5	0.0	-0.0	0.0	-0.5	0.1
Դրամական շուկայի գործիքներ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Այլ ներդրումներ	272.4	37.6	0.0	-2.6	-0.6	34.3	306.7
Վարկեր	28.5	-7.5	0.0	1.1	-0.6	-7.0	21.5
Երկարաժամկետ	5.5	2.8	0.0	-0.0	-0.0	2.8	8.4
Կարճաժամկետ	22.9	-10.3	0.0	1.1	-0.6	-9.8	13.1
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	232.8	49.3	0.0	-3.7	0.0	45.6	278.4
Կանխիկ դրամական միջոցներ	66.4	-22.8	0.0	-1.2	0.0	-23.9	42.5
Ավանդներ	166.4	72.1	0.0	-2.5	0.0	69.6	236.0
Երկարաժամկետ	1.7	-0.0	0.0	-0.0	0.0	-0.0	1.7
Կարճաժամկետ	164.7	72.1	0.0	-2.5	0.0	69.6	234.3
Այլ ակտիվներ	11.1	-4.3	0.0	0.0	0.0	-4.3	6.8
Երկարաժամկետ							
Կարճաժամկետ	11.1	-4.3	0.0	0.0	0.0	-4.3	6.8
Պարտավորություններ	**1228.8**	**162.3**	**0.0**	**-9.7**	**0.0**	**152.5**	**1381.4**
Ուղղակի ներդրումներ ՀՀ-ում	418.4	46.0	0.0	-8.5	0.0	37.6	456.0
Բաժնետիրական կապիտալ	310.2	32.4	0.0	-6.0	0.0	26.4	336.6
Վերաներդրված շահույթ	90.8	16.8	0.0	-2.2	0.0	14.6	105.3
Այլ կապիտալ	17.5	-3.2	0.0	-0.2	0.0	-3.4	14.0
Պորտֆելային ներդրումներ	15.8	1.1	0.0	1.2	0.0	2.4	18.1
Բաժնետոմսեր	9.3	1.0	0.0	1.2	0.0	2.2	11.6
Պարտքային պարտավորություններ	6.5	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	6.6
Պարտատոմսեր	6.5	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	6.6
Դրամական շուկայի գործիքներ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Այլ ներդրումներ	794.7	115.2	0.0	-2.5	0.0	112.6	907.3
Վարկեր	471.8	88.4	0.0	-0.2	0.0	88.3	560.1
Երկարաժամկետ	400.7	84.8	0.0	-1.9	5.0	87.9	488.6
Կարճաժամկետ	71.2	3.6	0.0	1.7	-5.0	0.3	71.5
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	306.2	32.0	0.0	-2.2	0.0	29.8	336.1
Երկարաժամկետ	69.8	-0.4	0.0	1.1	0.0	0.7	70.5
Կարճաժամկետ	236.5	32.4	0.0	-3.3	0.0	29.1	265.6
Այլ պարտավորություններ	16.6	-5.3	0.0	-0.2	0.0	-5.5	11.1
Երկարաժամկետ							
Կարճաժամկետ	16.6	-5.3	0.0	-0.2	0.0	-5.5	11.1
Զուտ ներդրումային դիրքը	**-948.3**	**-125.5**	**0.0**	**7.0**	**-0.6**	**-119.1**	**-1067.4**

ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ՈՒ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱԶՄԸ

մլն ԱՄՆ դոլար

	2008 III եռամսյակ						2008 IV եռամսյակ					
		Արտարժույթ						Արտարժույթ				
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ՌԴ ռուբլի	Այլ	Ընդամենը	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ՌԴ ռուբլի	Այլ	Ընդամենը
Ակտիվներ	**18.1**	**154.8**	**77.4**	**25.2**	**5.1**	**262.5**	**18.2**	**178.8**	**75.1**	**38.6**	**3.3**	**295.7**
Կապիտալի արժեթղթեր	-	0.4	0.0	1.3	0.0	1.8	5.7	0.3	0.0	1.2	0.0	1.5
Պարտքային արժեթղթեր	0.0	0.6	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1
Կանխիկ դրամական միջոցներ	-	34.6	16.9	14.4	0.5	66.4	-	17.7	10.8	13.7	0.3	42.5
Վարկեր, այդ թվում՝ օվերդրաֆտ և վարկային քարտեր	11.9	8.5	8.1	0.0	0.0	16.6	11.9	9.2	0.3	0.0	0.0	9.5
Ավանդներ	0.0	106.5	47.6	8.1	4.2	166.4	0.0	148.5	62.8	21.9	2.7	236.0
Այլ	6.2	4.2	4.7	1.4	0.4	10.7	0.6	3.1	1.2	1.7	0.3	6.2
Պարտավորություններ	**503.3**	**675.7**	**42.2**	**6.4**	**1.1**	**725.5**	**528.5**	**787.6**	**52.4**	**9.3**	**3.6**	**852.9**
Կապիտալի արժեթղթեր	319.5					0.0	453.5					0.0
Պարտքային արժեթղթեր	0.0	6.5	0.0	0.0	0.0	6.5	0.0	6.6	0.0	0.0	0.0	6.6
Վարկեր, այդ թվում՝ օվերդրաֆտ և վարկային քարտեր	25.4	449.6	11.6	0.5	0.1	461.8	18.8	536.1	12.2	4.8	0.0	553.2
Ավանդներ	63.6	212.2	27.0	4.6	0.8	244.7	55.3	236.2	39.4	3.8	3.4	282.9
Այլ	94.8	7.5	3.6	1.3	0.2	12.6	0.9	8.7	0.8	0.6	0.2	10.2
Զուտ դիրք*	**-485.3**	**-520.9**	**35.1**	**18.8**	**3.9**	**-463.1**	**-510.3**	**-608.8**	**22.7**	**29.3**	**-0.3**	**-557.1**

** Ի տարբերություն փողի զանգվածում ՀՀ առևտրային բանկերի ՋԱՄ-ի, այստեղ ներառված են նաև ՀՀ առևտրային բանկերի «Կապիտալի արժեթղթերը»՝ պարտավորությունների մասում, ոչ փոխարկելի արտարժույթը և վարկային կազմակերպությունների արտաքին ակտիվներն ու պարտավորությունները:*

ՀՀ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԻՋՈՑՈՎ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐԸ ԸՍՏ ԵՐԿՐՆԵՐԻ

հազար ԱՄՆ դոլար

Երկրներ	2007 թվական														
	I եռ.			II եռ.			III եռ.			IV եռ.			Ընդամենը		
	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք
Ռուսաստան	154141	33182	120960	237194	29900	207294	335704	30864	304839	351179	35180	315999	1078218	129126	949092
ԱՄՆ	18972	3535	15436	20313	5111	15203	20526	7132	13394	16760	7986	8775	76571	23764	52808
Ուկրաինա	2237	1920	318	3463	2642	821	3689	2616	1073	5257	3592	1665	14646	10770	3876
Ղազախստան	2124	64	2060	3259	129	3130	4990	99	4892	6006	318	5688	16379	610	15769
Գերմանիա	2587	1481	1106	3195	2220	975	3588	2513	1074	3840	1550	2290	13210	7764	5446
Իսպանիա	1678	518	1159	1750	690	1061	2033	784	1249	3209	571	2638	8671	2564	6107
Ֆրանսիա	1885	921	964	2080	1203	877	2700	1571	1129	2994	1157	1837	9659	4851	4808
ԱՄԷ	543	2811	-2268	588	3894	-3306	818	4235	-3417	863	2400	-1537	2812	13339	-10528
Չինաստան	57	2122	-2065	108	2652	-2543	79	4599	-4520	118	2689	-2572	362	12062	-11700
Թուրքիա	329	1251	-922	494	2720	-2225	607	4548	-3940	838	1820	-982	2268	10338	-8070
Այլ երկրներ	18471	11065	7406	24339	11106	13233	26268	12284	13984	27605	11526	16079	96683	45981	50702
Ընդամենը	203023	58869	144154	296785	62266	234519	401002	71244	329758	418669	68789	349879	1319479	261170	1058310

հազար ԱՄՆ դոլար

Երկրներ	2008 թվական														
	I եռ.			II եռ.			III եռ.			IV եռ.			Ընդամենը		
	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք
Ռուսաստան	212714	25180	187533	331936	31620	300316	458254	30722	427533	368162	35237	332925	1371066	122759	1248307
ԱՄՆ	13246	9338	3908	16804	7267	9537	16570	7525	9045	14338	7980	6358	60958	32110	28848
Ուկրաինա	4655	2570	2085	8308	2555	5754	11771	2628	9144	7579	3227	4351	32314	10980	21334
Ղազախստան	2889	145	2744	4366	247	4119	6122	242	5880	6155	393	5762	19532	1027	18506
Գերմանիա	3488	1649	1839	3329	1291	2037	3571	1644	1927	2870	1703	1167	13257	6287	6970
Իսպանիա	2904	610	2294	3354	738	2616	3358	783	2575	1748	699	1048	11363	2830	8533
Ֆրանսիա	1836	1039	797	2756	1159	1598	2808	1153	1655	1614	1932	-319	9015	5283	3731
ԱՄԷ	2102	2676	-574	1852	2009	-157	3718	2089	1629	4307	3147	1160	11979	9921	2058
Չինաստան	135	2816	-2681	84	1320	-1235	226	1721	-1495	141	1842	-1701	587	7699	-7112
Թուրքիա	825	1096	-271	560	1853	-1292	765	2603	-1837	389	2313	-1925	2539	7864	-5325
Այլ երկրներ	20907	7215	13692	29590	8338	21253	29213	10639	18574	22988	9288	13700	102698	35479	67218
Ընդամենը	265701	54334	211367	402940	58395	344545	536376	61748	474628	430290	67763	362527	1635307	242240	1393067

ՀՀ կենտրոնական բանկի հրատարակություն

•

Երևան 0010, Վ. Սարգսյան փող. 6, http://www.cba.am

•

Չափսը՝ 60 x 84 1/8: 4.19 պայմ. տպ. մամուլ: Տպաքանակ՝ 150:

© Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ, 2009